

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

**Ομιλία της Καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ στο Γερμανικό
Κοινοβούλιο σχετικά με τον Προϋπολογισμό του 2018
Μετάφραση και Σχολιασμός**

Πτυχιακή εργασία
της
ΕΛΕΝΗΣ ΤΖΟΥΒΑΝΕΛΛΗ
ΑΜ Ξ2016103

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Γεώργιος Κεντρωτής
Σταυρούλα Βράιλα

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

**Ομιλία της Καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ στο Γερμανικό
Κοινοβούλιο σχετικά με τον Προϋπολογισμό του 2018
Μετάφραση και Σχολιασμός**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία, εκπονήθηκε το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου του 2020 και τον Ιανουάριο 2021, στα πλαίσια του προπτυχιακού μου προγράμματος, στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου, στη Κέρκυρα.

Θα ήθελα επίσης να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όσους βοήθησαν στην εκπόνηση αυτής της εργασίας. Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους επόπτες καθηγητές μου, κ. Γιώργο Κεντρωτή και κ. Σταυρούλα Βράιλα, οι οποίοι με βοήθησαν στην σύλληψη της ιδέας για το θέμα της εργασίας και με κατεύθυναν, βοηθώντας με στην εύρεση ενός κειμένου που θα ικανοποιούσε τα κριτήρια για μια σωστή πτυχιακή εργασία. Ακόμη, θα ήθελα να τους ευχαριστήσω για την πολύτιμη υποστήριξή τους, τις υποδείξεις τους και τις συμβουλές τους, που βοήθησε για την κατάρτιση της πτυχιακής μου εργασίας. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου, που μου έδωσαν την δυνατότητα να μπορώ να σπουδάσω και να έχω ένα καλύτερο μέλλον.

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ.....	7
2. ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	20
3. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ.....	31
3.1 Εισαγωγή	31
3.2 Σχολιασμός και ανάλυση κειμένου στόχου	32
3.3 Πακέτο Μεταφραστικών Οδηγιών	33
3.4 Μεταφραστικά προβλήματα και τρόποι αντιμετώπισης.....	35
3.4.1 Πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα.....	36
3.4.2 Πολιτισμικά μεταφραστικά προβλήματα.....	36
3.4.3 Γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα	38
3.4.4 Ιδιάζοντα μεταφραστικά προβλήματα	39
4. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	41
Βιβλιογραφία	42

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία, αποτελεί πτυχιακή εργασία της φοιτήτριας Ελένης Τζουβανέλλη, η οποία είναι μέρος των ακαδημαϊκών υποχρεώσεων της, με σκοπό την αποφοίτηση της από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας. Για την παρούσα εργασία το θέμα που επιλέχθηκε, αφορά το κειμενικό είδος της πολιτικής μετάφρασης. Ο λόγος για τον οποίο επέλεξα την πολιτική μετάφραση, είναι γιατί την θεωρώ μια ενδιαφέρουσα και σημαντική ειδικευση της τεχνικής μετάφρασης. Η πολιτική μετάφραση αποτελεί ένα αρκετά απαιτητικό είδος κειμένου, που παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον ως προς την μεταφραστική του προσέγγιση. Για τις ανάγκες της πτυχιακής λοιπόν, χρειάστηκε να έρθω σε επαφή με στους επόπτες καθηγητές μου, της κατεύθυνσης των γερμανικών τον κ Γιώργο Κεντρωτής και την κ. Σταυρούλα Βράιλα, οι οποίοι ασχολούνται με το συγκεκριμένο είδος κειμένων και ήταν οι καταλληλότεροι να με καθοδηγήσουν στη σωστή επιλογή κειμένου πολιτικής φύσης, που θα μπορούσα να διεκπεραιώσω στην πτυχιακή μου σύμφωνα με τον Κανονισμό της Πτυχιακής Εργασίας του Τμήματος Μετάφρασης και Διερμηνείας. Οι καθηγητές με καθοδήγησαν, ώστε να διαλέξω το κείμενο που απαρτίζει πλέον την πτυχιακή μου άσκηση και αυτό είναι η Ομιλία της Ανγκελα Μέρκελ, Καγκελαρίου της Γερμανίας, για τον προϋπολογισμό του 2018 και τα όσα θα έπρεπε να λάβουν υπόψιν τους στην περίοδο αυτή. Μέσα στο λόγο της αναφέρει την αλληλένδετη σχέση της Γερμανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και διάφορα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά θέματα της Ευρώπης αλλά και της Γερμανίας, όπως το μεταναστευτικό, ο αναλφαβητισμός, η ψηφιοποίηση κλπ. Η ολοκλήρωση της εργασίας πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του έτους 2021, κατόπιν καθοδήγησης των καθηγητών μου και έπειτα από έρευνα σε πηγές στο διαδίκτυο, αλλά και μεταφραστικά βιβλία με μεταφραστικές θεωρίες και τεχνικές.

1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

Ομιλία της Καγκελαρίου της Γερμανίας και αρχηγού του κόμματος της Χριστιανοδημοκρατική Ένωση σχετικά με τον οικονομικό προϋπολογισμό του 2018 και τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσει η Γερμανία και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο

4 Ιουλίου 2018

(Πρωτόκολλο του Γερμανικού Κοινοβουλίου)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Σήμερα συζητάμε για τον προϋπολογισμό του 2018. Καταρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους αξιότιμους βουλευτές, ιδίως τα μέλη της Επιτροπής Προϋπολογισμού, επειδή η διαδικασία πραγματοποιήθηκε υπό μεγάλη πίεση χρόνου. Είναι καλό ωστόσο για ολόκληρη τη χώρα ότι αυτός ο προϋπολογισμός μπορεί πλέον να εγκριθεί. Σας ευχαριστώ, λοιπόν, θερμά για τη προσπάθεια σας!

Αυτές οι διαβουλεύσεις για τον προϋπολογισμό πραγματοποιούνται σε περιόδους αμφιλεγόμενων και -μερικές φορές- πολύ συναισθηματικών κοινωνικών συζητήσεων. Αυτό ακριβώς, όμως, έχουμε αποφασίσει στη Συμφωνία του Συνασπισμού, ότι δηλαδή στόχος μας είναι να επικεντρωνόμαστε πάντα στη συνοχή της κοινωνίας μας. Και αυτές οι αμφιλεγόμενες κοινωνικές συζητήσεις πρέπει επίσης να διεξαχθούν. Επειδή πρόκειται για το μέλλον μας, για το μέλλον της Γερμανίας, για το μέλλον της Ευρώπης. Αφορά το μέλλον της Γερμανίας και της Ευρώπης ως παράγοντες του κόσμου.

Δεδομένου, επίσης, ότι ο κόσμος βρίσκεται σε κατάσταση αναταραχής, είναι σωστό να συζητάμε τα πολύ θεμελιώδη ζητήματα. Ο Λούντβιχ Έρχαρντ είχε πει πριν από 55 χρόνια, «Ο κόσμος είναι ήδη πολύ ενοποιημένος, πολύ συνδεδεμένος, ώστε να μπορεί η εκάστοτε χώρα να διαμορφώνει από μόνη της τη μοίρα της.» Αυτό το είχε πει σχεδόν 30 χρόνια πριν από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ¹, όταν μια Ευρωπαϊκή Ένωση 28 κρατών μελών – προς το παρόν 28 μελών - δεν υπήρχε ούτε καν σαν ιδέα.

¹ ΣτΜ.: Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, επίσημα γνωστή ως Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι από τις πιο σημαντικές και ιστορικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής ηπείρου και η δεύτερη ομοίως σε παγκόσμια κλίμακα μετά εκείνης της ίδρυσης του ΟΗΕ. Ιστορικά δεν υπήρξε ποτέ στην παγκόσμια ιστορία παρόμοια συνθήκη με τόσο πλούσιο οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιεχόμενο, που να διατηρούσε ταυτόχρονα και το "ισότιμον" των συμμετεχόντων κρατών. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, που έλαβε το όνομά της από την πόλη

Ήταν μια μακρόπνοη πρόταση, και σήμερα, περισσότερο από πέντε δεκαετίες αργότερα, ο κόσμος είναι ακόμη πιο ενωμένος σε τομείς όπως το κλίμα, την οικονομία και το περιβάλλον. Οι άνθρωποι, οι θεσμοί και τα κράτη μπορούν να διαμορφώσουν το πεπρωμένο των χωρών τους μόνο μαζί με άλλους. Αυτό σημαίνει, πρώτον, ότι το μέλλον της Γερμανίας είναι στενά συνδεδεμένο με το μέλλον της Ευρώπης, όσο αφορά την μοίρα και των δυο. Δεύτερον, ότι το μέλλον της Γερμανίας συνδέεται στενά με το μέλλον της παγκόσμιας τάξης στους τομείς της οικονομίας, του εμπορίου, της ασφάλειας και της άμυνας · και τρίτον, ότι το μέλλον της Γερμανίας συνδέεται στενά με το ζήτημα της Ψηφιοποίησης, της μεγάλης τεχνικής επανάστασης της εποχής μας, η οποία θα αλλάξει εντελώς. Αυτά είναι τρία πολύ συγκεκριμένα, αλλά και θεμελιώδη ερωτήματα, και αφορούν τις κατευθυντήριες αποφάσεις αυτά τα χρόνια. Πρέπει να βρούμε τις σωστές απαντήσεις για αυτούς τους νέους καιρούς με βάση τις αξίες μας, το Σύνταγμά μας, Της αντίληψης μας για τον άνθρωπο.

Επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με την Ευρώπη. Η Ευρώπη, από την ίδρυση της ακόμα και με το βλέμμα στραμμένο στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν μία υπόσχεση ειρήνης και ευημερίας. Ευτυχώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπόρεσε να τηρήσει αυτήν την υπόσχεση ειρήνης μέχρι σήμερα, και φυσικά, κάνουμε τα πάντα για να διασφαλίσουμε ότι θα παραμείνει έτσι.

Παρόλα αυτά, εξακολουθεί να υπάρχει γύρω μας ένας μεγάλος αριθμός βίαιων συγκρούσεων, εμφύλιων πολέμων, πολέμων και σε ορισμένες περιπτώσεις μεγάλων τοπικών αντιπαραθέσεων, και η υπόσχεση για ευημερία δεν είναι πλέον τόσο εύκολο να εκπληρωθεί για πολλούς ανθρώπους στη Γερμανία, αλλά και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη μέλη . Το είδαμε σε σχέση με την κρίση του ευρώ. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αυτά τα θέματα, που μόλις ανέφερα, καθόρισαν, φυσικά, και τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για την οποία σας ενημέρωσα την περασμένη εβδομάδα. Στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνονται ζητήματα εξωτερικών σχέσεων, ασφάλειας, άμυνας, ανταγωνιστικότητας και εμπορίου, το ψηφιακό μέλλον της οικονομικής και νομισματικής Ένωσης και το Brexit.

Αλλά στην ουσία έχουμε αντιμετωπίσει τη μεγάλη πρόκληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία μας δυσκολεύει ακόμη και εδώ, στο σπίτι μας: το ζήτημα της

Μάαστριχτ στην οποία υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου του 1992, αποτελεί την τρίτη κατά σειρά θεμελιώδη συνθήκη με την οποία ολοκληρώθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύγχρονος θεσμός, ύστερα από τη Συνθήκη της Ρώμης και την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986).

μετανάστευσης. Τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα μετανάστευσης διαφέρουν. Όμως καταφέραμε- και αυτή ήταν η πραγματική αξία αυτού του Συμβουλίου - να συμφωνήσουμε ότι δεν είναι απλώς ένα θέμα για το εκάστοτε κράτος μέλος που απασχολεί άμεσα, αλλά ότι είναι καθήκον που μας αφορά όλους. Μπορεί να είναι στην πραγματικότητα ένα θέμα τετριμμένο, ένα θέμα δεδομένο, ωστόσο δεν παύει να είναι ένα θέμα πολύωρων συζητήσεων, γιατί πολύ απλά όλοι αναρωτιούνται: Τι σημαίνει για μένα ως κράτος μέλος, εάν δεχτώ ότι αυτή είναι μια πρόκληση για όλους;

Επειδή, όμως, σύμφωνα με τη βαθιά πεποίθησή μου και τη βαθιά πεποίθηση πολλών άλλων, η επίλυση αυτού του ζητήματος θα αποφασίσει εάν η Ευρώπη έχει λόγο ύπαρξης, ακριβώς επειδή είναι ένα τόσο ενεργό ζήτημα, ήταν σημαντικό το γεγονός ότι καταλήξαμε σε αυτήν τη συμφωνία. Φυσικά, χρειαζόμαστε τώρα απαντήσεις που αντιστοιχούν στις αξίες μας και υποθέτουν ότι η αξιοπρέπεια κάθε ατόμου είναι αναφαίρετη. Χρειαζόμαστε νομικά συνεπείς απαντήσεις που συμμορφώνονται με το Διεθνές Δίκαιο, το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Δίκαιο. Χρειαζόμαστε απαντήσεις που βασίζονται στην αλληλεγγύη εντός της Ευρώπης, και πάνω από όλα χρειαζόμαστε ρεαλιστικές απαντήσεις που δεν υπερφορτίζουν τις κοινωνίες, αλλά που είναι βιώσιμες για όλους στην καθημερινότητα τους.

Έχουμε ήδη λάβει μεγάλο αριθμό μέτρων από το 2015, τα οποία είχαν επίσης ως αποτέλεσμα, να φτάσουν 95% λιγότεροι πρόσφυγες στην Ευρώπη μέσω των μεσογειακών οδών, συγκριτικά με το 2015. Συζητήσαμε δύο θέματα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ένα από αυτά με μεγάλη λεπτομέρεια. Αυτό είναι το μεγάλο ζήτημα της προστασίας των εξωτερικών συνόρων. Η αυστριακή Προεδρία, με τον Sebastian Kurz ως ομοσπονδιακό Καγκελάριο, έχει θέσει αυτό το ζήτημα κεντρικό ζήτημα. Πώς μπορούμε να προστατεύσουμε τα εξωτερικά μας σύνορα; Από τη μία πλευρά, υπάρχει το ζήτημα της Frontex: απαιτείται ένα καλύτερα εξοπλισμένο και διευρυμένο σώμα.

Η Επιτροπή έχει πλέον καταστήσει σαφές ότι χρειαζόμαστε 10.000 αστυνομικούς στη Frontex ²έως το 2020. Αυτό σίγουρα δεν είναι πάρα πολύ. Αν όμως γνωρίζουμε πόσο αμφισβητείται η αστυνομία μας στη Γερμανία, τότε μπορούμε να φανταστούμε ότι δεν είναι τόσο εύκολο να ορίσουμε 10.000 αστυνομικούς για την προστασία των εξωτερικών συνόρων. Η Γερμανία οφείλει ωστόσο να συμβάλλει στο ζήτημα αυτό.

² ΣτΜ: Ο Frontex ή Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής είναι υπεύθυνος για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών συνοριοφυλάκων και των συνοριοφυλάκων των κρατών μελών της Περιοχής Σένγκεν. Ο οργανισμός έχει την έδρα του στη Βαρσοβία, της Πολωνίας.

Αντιμετωπίσαμε την κατάσταση στις χώρες διέλευσης και προέλευσης. Θέλω απλώς να σας υπενθυμίσω τη Λιβύη. Η Ευρωπαϊκή Αποστολή της Σόφιας, η οποία είναι αποστολή διάσωσης, έχει αφιερώσει πολύ περισσότερη προσπάθεια για την οικοδόμηση και την εκπαίδευση της ακτοφυλακής της Λιβύης. Εδώ ήταν ένα από τα σημαντικά σημεία που ξεκαθαρίσαμε για άλλη μια φορά: εάν υπάρχει τώρα μια ακτοφυλακή στη Λιβύη που μπορεί πάντα να ενεργεί καλύτερα, τότε το Διεθνές Δίκαιο μπορεί και πρέπει να τηρείται από όλους όσοι δραστηριοποιούνται εκεί, στην περιοχή της θάλασσας.

Αυτό ισχύει και για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ένα πολύ σημαντικό ζήτημα για τον πρωθυπουργό της Μάλτας και τους Ιταλούς. Μιλήσαμε για τη συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας ³ και τελικά περάσαμε τα 3 δισεκατομμύρια ευρώ ως τη δεύτερη δόση, η οποία δεν θα ωφελήσει την Τουρκία, αλλά τα 3,9 εκατομμύρια πρόσφυγες που φιλοξενεί η Τουρκία. Έχουμε πολλούς λόγους για να ασκήσουμε κριτική στην Τουρκία. Αλλά αυτό που κάνει η Τουρκία για τους πρόσφυγες από τον εμφύλιο πόλεμο της Συρίας είναι μια τεράστια συμβολή, και αυτό αξίζει την αναγνώριση όλων. Στη συνέχεια, δώσαμε 500 εκατομμύρια ευρώ στο Ταμείο ΕΕ-Αφρικής, επειδή μια χώρα, όπως η Ιταλία, έχει κάθε δικίωμα να λέει: Εντάξει, η μία διαδρομή μέσω της Τουρκίας είναι σημαντική. Όμως, από την άποψη της Ιταλίας, η ανάπτυξη της Βόρειας Αφρικής είναι ιδιαίτερα σημαντική. - Για αυτό ήταν μια πολύ χρήσιμη συμβολή αυτή η ενέργεια. Στη συνέχεια μιλήσαμε για πολύ καιρό για την τερατώδη λέξη των περιφερειακών πλατφορμών αποβίβασης - δεν θέλετε καν να το αναφέρετε. Περί τίνος πρόκειται; Στην πραγματικότητα πρόκειται για το ερώτημα: Μπορεί κανείς να καταλήξει σε συμφωνίες με αφρικανικές χώρες ώστε οι πρόσφυγες να μη χρειάζεται να διασχίσουν πρώτα τη Σαχάρα, να μην καταλήγουν σε μια ανθρώπινη κατάσταση που είναι εντελώς απαράδεκτη, προκειμένου να μην είναι τελικά δύσκολο στη Λιβύη να συνεργαστεί κάποιος με την Ύπατη Αρμοστεία και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης; Συζητήσαμε αυτό το θέμα πολύ έντονα. Το κατέστησα σαφές: όλα αυτά θα λειτουργήσουν μόνο εάν συζητήσουμε με τις ίδιες τις χώρες της Αφρικής και όχι με άλλους επικεφαλής εκτός Αφρικής. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα νέο σύμφωνο με την

³ ΣτΜ: Η συμφωνία της Ε.Ε και της Τουρκίας αφορά το ζήτημα του προσφυγικού στη Μεσόγειο και έχει ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και την Τουρκία για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Τον καθορισμό των διαδικασιών για την εξακρίβωση της ταυτότητας και την ασφαλή και ομαλή επιστροφή των προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια στην Τουρκία ή σε μία χώρα της ΕΕ αλλά και για τη διευκόλυνση της διέλευσης αυτών των προσώπων.

Αφρική. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το θέμα του Gerd Müller ως υπουργού Ανάπτυξης - το σχέδιο Μάρσαλ για την Αφρική - είναι σημαντικό. Ίσως έχετε διαβάσει: στην τελευταία συνάντηση, η Αφρικανική Ένωση ανέπτυξε μια πρόταση για τη μετανάστευση από την προοπτική της Αφρικής, για πρώτη φορά. Θα ιδρύσει γραφείο συντονισμού για θέματα μετανάστευσης στο Μαρόκο.

Το γραφείο αυτό μπορεί να είναι ο υπεύθυνος επικοινωνίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι πρέπει να είναι μία συνεργασία μεταξύ συνεταίρων. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε: το ζήτημα της μετανάστευσης είναι σημαντικό για εμάς. Αλλά το 85% - ή περισσότερο - όλων των μεταναστών στον κόσμο δεν είναι στην Ευρώπη, αλλά κάπου αλλού, και μερικοί από αυτούς ζουν σε εξαιρετικά κακές συνθήκες. Με άλλα λόγια, η μετανάστευση δεν είναι μόνο ευρωπαϊκό πρόβλημα. Είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και απαιτεί μια παγκόσμια λύση. Φυσικά, έχουμε συζητήσει και για τους μηχανισμούς επιστροφής για άτομα, που δεν αναγνωρίζονται εδώ στην Ευρώπη. Από την πλευρά της, η Αφρικανική Ένωση μίλησε για την ανάγκη νομικών ευκαιριών σε πανεπιστημιακούς χώρους και θέσεις εργασίας.

Και σε αυτό το πλαίσιο, από την άποψή μας, ένας ειδικευμένος νόμος για τη μετανάστευση είναι βεβαίως εξίσου σημαντικός. Πού είναι τα ενδιαφέροντά μας και πώς μπορούμε να τα μετατρέψουμε σε ωφέλιμες καταστάσεις σε σχέση με χώρες προέλευσης προσφύγων που σήμερα θεωρούνται παράνομοι, κυρίες και κύριοι; Εάν δεν βρούμε αυτούς τους μηχανισμούς, δεν θα είμαστε σε θέση να καταπολεμήσουμε το λαθρεμπόριο. Στη συνέχεια μιλήσαμε για αυτό που είναι γνωστό ως δευτερογενής μετανάστευση, δηλαδή για τη μετανάστευση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλοι γνωρίζουμε ότι τα πλεονεκτήματα της Σένγκεν, δηλαδή η ελεύθερη κυκλοφορία εντός του χώρου Σένγκεν, μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο, εάν δεν αντιμετωπίσουμε πραγματικά αυτό το ζήτημα.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η δήλωση - προκειμένου να διατηρηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία, να διατηρηθούν τα πλεονεκτήματα του χώρου Σένγκεν - είναι ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν εσωτερικά μέτρα, αλλά πρέπει επίσης να συνεργαστούν ως εταίροι. Σε αυτήν ακριβώς τη βάση διεξήγαγα τις συζητήσεις μου: στο γεγονός δηλαδή ότι δεν πρέπει να λάβουμε μονομερή μέτρα, μη συντονισμένα μέτρα, μέτρα εις βάρος τρίτων, αλλά να συνεργαστούμε ως εταίροι, όπως λέει το ψήφισμα. Όσον αφορά το θέμα της δευτερογενούς μετανάστευσης, πιστεύω ότι όλοι

συμφωνούμε ότι οι πρόσφυγες δεν μπορούν απλώς να επιλέξουν σε ποια ευρωπαϊκή χώρα θα καταθέτουν την αίτηση ασύλου. Από την άλλη πλευρά, γνωρίζουμε - δεδομένου ότι δεν έχουμε ακόμη μηχανισμούς κατανομής που να βασίζονται στην αλληλεγγύη - ότι είναι δύσκολο και ότι πρέπει φυσικά να ανακουφίζουμε τα κράτη των εξωτερικών συνόρων. Αλλά δεν είναι δυνατόν οι πρόσφυγες να αποφασίσουν πού υποβάλλεται η αίτηση ασύλου.

Σε αυτή τη βάση, συζήτησα με την Ελλάδα σε ό,τι αφορά την παραμεθόριο περιοχή -και υποθέτοντας ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί είσοδος - αυτό μπορούμε να το διαπιστώνουμε ήδη από την περιοχή του αεροδρομίου - οι πρόσφυγες θα επιστρέφουν απευθείας στην Ελλάδα και η Ελλάδα θα επεξεργάζεται εκεί τη διαδικασία ασύλου. Σε αντάλλαγμα, η Ελλάδα επεσήμανε ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός προσφύγων που δικαιούνται οικογενειακή επανένωση και εργαζόμαστε επίσης σε αυτό το ζήτημα, βήμα προς βήμα. Εφόσον έχουμε αποφασίσει τώρα να δεχόμαστε 1.000 άτομα τον μήνα με στόχο την οικογενειακή επανένωση, μπορούμε να ξεκινήσουμε τις ενέργειες αμέσως σε αυτόν τον τομέα. Κυρίες και κύριοι, συμφωνήσαμε – τώρα τις τελευταίες ημέρες – ότι θα κάνουμε παρόμοιες ρυθμίσεις, διοικητικές ρυθμίσεις, και με άλλες χώρες προέλευσης. Ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Εσωτερικών, Horst Seehofer, θα διεξάγει τώρα τις συνομιλίες, και θα προχωρήσουμε προφανώς με το ζήτημα αυτό. Έχουμε λοιπόν μια δεύτερη ομάδα ερωτήσεων. Πρόκειται για όλες τις περιοχές της Γερμανίας, στις οποίες δεν διενεργούνται μόνιμοι συνοριακοί έλεγχοι. Οι συνοριακοί έλεγχοι πραγματοποιούνται μόνο στα γερμανικά-αυστριακά σύνορα. Εδώ υπάρχει το εξής θέμα: οι διαδικασίες επιστροφής σύμφωνα με το Δουβλίνο - στις περιπτώσεις δηλαδή που η Γερμανία δεν είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία ασύλου - χρειάζονται πολύ χρόνο και είναι ιδιαιτέρως αναποτελεσματικές. Αυτό ακριβώς συζήτησα με ορισμένες χώρες, διότι ακόμη και στις γειτονικές μας χώρες και όχι στις κύριες χώρες προέλευσης, το ποσοστό επιτυχίας αυτών των μετακινήσεων ανέρχεται στο . Δεν γίνεται να συμβιβαστούμε με αυτό και ακριβώς αυτό το ζήτημα θέλουμε να επισπεύσουμε. Το συζητήσαμε χθες με τα κόμματα του Συνασπισμού, και αυτό είναι το σωστό: πρέπει να υπάρξει περισσότερη τάξη σε όλες τις μορφές μετανάστευσης, έτσι ώστε οι άνθρωποι να αντιλαμβάνονται ότι επιβάλλονται οι νόμοι και το Δίκαιο. Αυτά τα ζητήματα είναι η αποστολή μας και η κύρια ανησυχία μας.

Κυρίες και κύριοι, μπορούμε συνεπώς να πούμε: Έχουμε ήδη επιτύχει πολλά στον τομέα της μετανάστευσης. Ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Εσωτερικών θα παρουσιάσει

το γενικό σχέδιο, το οποίο θα επικεντρωθεί ξανά σε όλους τους τομείς: Πού πρέπει να είμαστε πιο αποτελεσματικοί; Πού πρέπει να βελτιωθούμε; Πού πρέπει να γίνουμε γρηγορότεροι; Φυσικά, στο επίκεντρο παραμένει το ζήτημα της ένταξης για όσους έχουν την προοπτική διαμονής. Εδώ, ο προϋπολογισμός δείχνει ότι η ομοσπονδιακή⁴ κυβέρνηση αναλαμβάνει την ευθύνη και εξακολουθεί να βλέπει το ζήτημα της ένταξης ως καθήκον για την κοινωνία στο σύνολό της. Αυτό το καθήκον για την κοινωνία ως σύνολο ή για το κράτος ως σύνολο αντικατοπτρίζεται επίσης στον προϋπολογισμό, επειδή η ομοσπονδιακή κυβέρνηση συμβάλλει ουσιαστικά στο κόστος ολοκλήρωσης. Ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομικών θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις για τα επόμενα χρόνια το καλοκαίρι. Δεν θα είναι σίγουρα εύκολο. Ωστόσο, πρέπει να συμβάλλουμε κι εμείς από την πλευρά μας στο ζήτημα αυτό.

Κυρίες και κύριοι, έχουμε μπροστά μας ένα επιτακτικό καθήκον, στο οποίο θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε εντατικά και για το οποίο θα υπάρξουν αντιπαραθέσεις και στο μέλλον, οι οποίες μας παρακινούν, μας προκαλούν πραγματικά. Πιστεύω, όμως, ότι είναι σωστό να ασχοληθούμε εντατικά με αυτό το ζήτημα και να ευθυγραμμίσουμε το πλαίσιο αξίας μας εδώ με αυτό το νέο καθήκον και να ενεργήσουμε λογικά όσον αφορά την εξωτερική και την εσωτερική πολιτική. Ο δεύτερος τομέας – μετά την Ευρώπη - είναι η παγκόσμια τάξη. Σε σχέση με όλα τα προβλήματα που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο, θέλω να επισημάνω για άλλη μια φορά ότι έχουμε επιτύχει πολλά τις τελευταίες δεκαετίες: Το 1981, το 42% του παγκόσμιου πληθυσμού ζούσε σε απόλυτη φτώχεια, δηλαδή με εισόδημα μικρότερο από 2 \$ την ημέρα. Σήμερα το ποσοστό ανέρχεται στο 10 τοις εκατό του παγκόσμιου πληθυσμού, που ναι μεν απαριθμεί πολύ περισσότερους ανθρώπους, αλλά ανέρχεται στο 10 τοις εκατό.

Το ποσοστό των αναλφάβητων ατόμων στη δεκαετία του 1950 ήταν 64 τοις εκατό του παγκόσμιου πληθυσμού. Σήμερα είναι λιγότερο από 14 τοις εκατό. Το 1960, το μερίδιο των παγκόσμιων στρατιωτικών δαπανών ήταν ακόμη το 6% του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Σήμερα είναι 2,2% παγκοσμίως. Υπάρχουν ασθένειες, όπως η ευλογιά που έχουν εξαλειφθεί πλήρως. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει

⁴ ΣτΜ: Με το όνομα Ομοσπονδιακό κράτος, ή Ομοσπονδιακή Πολιτεία, χαρακτηρίζεται το ανεξάρτητο και κυρίαρχο εκείνο κράτος, (Πολιτεία), το οποίο προέρχεται, (συγκροτείται), από συνένωση περισσότερων επιμέρους κρατών-μελών βάσει συνταγματικών διατάξεων.

πάντα να προσποιούμαστε, ότι όλα τα προβλήματα είναι άλυτα, αλλά μάλλον πρέπει να δείξουμε ότι έχουμε λύσει πολλά μέσω της αναπτυξιακής πολιτικής και των διεθνών προσπαθειών. Και φυσικά δεν έχουμε τελειώσει. Αυτό θα μας δώσει θάρρος να υλοποιήσουμε τους αναπτυξιακούς στόχους για το 2030 και να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για έναν καλύτερο κόσμο. Στην παρούσα φάση, όμως, κλονίζεται κάτι που έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε εδώ και χρόνια αμετάβλητο, ο ρόλος δηλαδή των πολυμερών οργανισμών.

Έχουμε τώρα τους δασμούς για το αλουμίνιο και τον χάλυβα, και έχουμε μια συζήτηση που είναι πολύ πιο σοβαρή: πρέπει να επιβάλλονται δασμοί στα αυτοκίνητα, ενόψει εισαγωγών στις ΗΠΑ; Κυρίες και κύριοι, υπάρχει ήδη μια εμπορική σύγκρουση - δεν θέλω να πω να αναφερθώ τώρα συγκεκριμένα- και αξίζει κάθε προσπάθεια να προσπαθήσουμε να εξουδετερώσουμε αυτήν τη σύγκρουση, ώστε να μη μετατραπεί σε πραγματικό πόλεμο. Υπάρχουν βέβαια δύο πλευρές σε αυτό. Ο Jean-Claude Juncker θα ταξιδέψει τώρα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Ο Jean-Claude Juncker ⁵θα κάνει προτάσεις: Τι μπορούμε να κάνουμε;

Ελπίζω ωστόσο ότι θα μπορέσουμε να το αποφύγουμε όλο αυτό, καθώς η καλή λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας εξαρτάται από τη συνεργασία μας ως εταίροι. Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση, η οποία μας οδήγησε να συναντιόμαστε πάντα με τη μορφή G20, δεν θα είχε επιλυθεί τόσο γρήγορα - παρόλα αυτά ήταν οδυνηρή - αν δεν είχαμε συνεργαστεί διεθνώς, συντροφικά και πολυμερώς, και αυτό πρέπει να συνεχιστεί. Σε κάθε περίπτωση, η Γερμανία θα συνεχίσει να εργάζεται προς αυτήν την κατεύθυνση, καθώς και όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό πρέπει να εκπληρώσουμε τις υποχρεώσεις μας βάσει της συμφωνίας για το κλίμα. Γι' αυτό θα εργαστούμε για την ενίσχυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε στενά μεταξύ τους στη δομή των G7 και των G20 και γι' αυτό βασιζόμαστε βεβαίως και σε συμμαχίες, όπως το NATO. Η σύνοδος κορυφής του NATO θα πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες την επόμενη εβδομάδα, και υπάρχουν επικριτικά σχόλια, ειδικά από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, ότι η Γερμανία δεν δαπανά αρκετά για την Άμυνα. Είμαι πολύ ευγνώμων που έχουμε αυξήσεις στον αμυντικό προϋπολογισμό μας - όπως

⁵ ΣτΜ: Ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ είναι Λουξεμβουργιανός πολιτικός και πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέχρι και τον Νοέμβριο του 2019.

και οι αυξήσεις στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό. Αν λάβουμε, όμως, υπόψη μας το τι προσφέρουν οι άλλοι σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν τους, τότε το δικό μας μερίδιο δεν είναι καθόλου επαρκές, και γι' αυτό δεσμευτήκαμε να δαπανήσουμε 1,5 τοις εκατό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος μας στη Νατοϊκή Άμυνα έως το 2024.

Αναφέρθηκα στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας. Δεν θέλω να το επαναλάβω αυτό. Θέλω απλώς να το ξεκαθαρίσω για άλλη μια φορά: Η Γερμανία είναι ένας αξιόπιστος εταίρος του NATO - είμαστε ο δεύτερος μεγαλύτερος πάροχος στρατευμάτων. Συμμετέχουμε σε πολλές αποστολές - και η Γερμανία θα παραμείνει αξιόπιστος εταίρος για το NATO, κυρίες και κύριοι. Ούτε μπορούμε να προσποιούμαστε ότι η Άμυνα δεν είναι επιτακτικό ζήτημα στην εποχή μας. Όλοι θέλαμε ο κόσμος να είναι πιο ειρηνικός μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Όμως, οι πόλεμοι μαίνονται στο κατώφλι μας: ο εμφύλιος πόλεμος στη Συρία, ο IS στο Ιράκ, ο οποίος, ευτυχώς, ηττήθηκε κάπως, αλλά θα μας κρατήσει ακόμα σε αγωνία. Η κατάσταση στο Αφγανιστάν είναι ασταθής. Η Κριμαία προσαρτήθηκε. Έχουμε μια δύσκολη κατάσταση στην ανατολική Ουκρανία.

Το να μην προετοιμαστούμε για την προάσπιση της Συμμαχίας⁶, θα ήταν αμέλεια, κυρίες και κύριοι. Επομένως είμαστε υποχρεωμένοι να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε εδώ. Η τρίτη μεγάλη πρόκληση που μας απασχολεί και η οποία μας αφορά σε πολλές πτυχές στην Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση είναι αυτή της Ψηφιοποίησης. Ο τρόπος που ζούμε αλλάζει. Ο τρόπος που εργαζόμαστε αλλάζει. Η νέα Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση έδωσε μια διαρθρωτική απάντηση σε αυτό το ερώτημα: είχαμε μόλις την πρώτη συνάντηση του ψηφιακού γραφείου μας. Έχουμε Υπουργό Ψηφιοποίησης. Προσαρμόσαμε τις δομές, έτσι ώστε να συνεργαστούμε στενά για τα θέματα. Πάνω από όλα, δεν θα μείνουμε απλώς στην εκτίμηση των τεχνικών εξελίξεων. Αυτές είναι σημαντικές. Λέξη-κλειδί εδώ: επέκταση υποδομής. Ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Μεταφορών έχει ένα τεράστιο πακέτο καθηκόντων στον τομέα αυτόν: προώθηση της επέκτασης των οπτικών ινών, πλειστηριασμός συχνοτήτων, ανάπτυξη 5G, όχι μόνο στις πόλεις, αλλά και σε αγροτικές περιοχές.

⁶ ΣτΜ: Ο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO ή «Ατλαντική Συμμαχία») ιδρύθηκε με το Βορειοατλαντικό Σύμφωνο, γνωστό επίσης ως Συνθήκη της Ουάσιγκτον, που υπογράφηκε στις 4 Απριλίου 1949. Το NATO εδρεύει στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) και έχει 29 κράτη μέλη.

Αυτό σημαίνει βιοτική πρόνοια ⁷για τους ανθρώπους της χώρας μας. Και θέλουμε να είναι προσιτή και εφικτή για όλους έως το 2025. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση, ώστε να μπορούμε να μιλάμε για ίσες συνθήκες διαβίωσης. Κυρίες και κύριοι, αφορά επίσης την προστασία των δεδομένων και τη διαχείριση των δεδομένων, την αξιολόγηση των δεδομένων. Γι' αυτό αποδίδω μεγάλη σημασία στο έργο της Επιτροπής Δεοντολογίας Δεδομένων⁸. Το θέμα αφορά νέες τεχνολογίες. Στον τομέα αυτό αναπτύσσουμε τώρα μια στρατηγική για την τεχνητή νοημοσύνη. Κινδυνεύουμε να μείνουμε πίσω - όχι επειδή δεν έχουμε τους καλύτερους ειδικούς. Κάναμε μία σχετική διαβούλευση. Η Γερμανία έχει μεγάλα μυαλά. Πρέπει, όμως, να κατευθυνθούμε με μια συνολική στρατηγική, από την έρευνα έως την εφαρμογή, έτσι ώστε αυτό να μην συμβεί και πάλι αυτό που είχε συμβεί στο παρελθόν.: είχαμε εφεύρει τη συσκευή αναπαραγωγής MP3 αλλά ποτέ δεν την προωθήσαμε. Τώρα πρέπει να ισχύει το εξής: στρατηγική από την έρευνα έως την εφαρμογή στην επιχείρηση - ειδικά με βάση τα δυνατά μας σημεία, δηλαδή τη βιομηχανία, το Διαδίκτυο των Αγαθών⁹, τη βιομηχανία 4.0. Αυτά είναι επιτεύγματα της Γερμανίας και πρέπει τώρα να τα συνδυάσουμε με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης - ένα πολύ σημαντικό έργο για τα επόμενα χρόνια, κυρίες και κύριοι. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό! Πρέπει να ελέγξουμε -- ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Υγείας το κάνει ήδη για παράδειγμα -: Πώς μπορεί η ψηφιοποίηση να βρει τον δρόμο της; Η γεωργική πολιτική και η γεωργία στο σύνολό τους θα τοποθετηθούν εκ νέου στον ψηφιακό κόσμο.

Αυτό οδηγεί σε μια πολύ καλύτερη και πιο αποτελεσματική χρήση λιπασμάτων, για παράδειγμα, και σε καλύτερες ευκαιρίες για κτηνοτροφία. Δεν είναι καθόλου προβλέψιμο ποιοι νέοι τομείς θα προκύψουν. Παρόλα αυτά, η ψηφιοποίηση¹⁰ είναι

⁷ ΣτΜ: Οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας περιλαμβάνουν τη διασφάλιση γενικής και αμερόληπτης πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, και την παροχή τους ανάλογα με τις ανάγκες των πολιτών και βάσει καθορισμένων ποιοτικών και ποσοτικών προτύπων. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, παροχή νερού, εκπαίδευση, παροχή ενέργειας, υγεία, δημόσια ασφάλεια, στέγαση κλπ.

⁸ ΣτΜ: Η Επιτροπή Δεοντολογίας Δεδομένων (DEK) είναι ένας φορέας στον τομέα της ψηφιακής πολιτικής στη Γερμανία. Το σώμα ιδρύθηκε από τη γερμανική ομοσπονδιακή κυβέρνηση το καλοκαίρι του 2018. Με βάση την επιστημονική και τεχνική εμπειρογνωμοσύνη, η επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει ηθικές κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία του ατόμου, τη διατήρηση της κοινωνικής συνύπαρξης και τη διαφύλαξη της ευημερίας στην εποχή της πληροφορίας.

⁹ ΣτΜ: Ο όρος “Διαδίκτυο των Πραγμάτων”, η αλλιώς IoT, χρησιμοποιείται για τη σύνδεση των αντικειμένων που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι στην καθημερινότητα τους με το Διαδίκτυο και τον υπολογιστή. Τέτοιες συνδέσεις αποσκοπούν τόσο στο να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, όσο και να ελέγχονται από τους ανθρώπους οι συσκευές που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές, αλλά και να παρέχουν οι επιχειρήσεις υπηρεσίες στους πελάτες τους (Holler et al., 2014).

¹⁰ ΣτΜ: Η ψηφιοποίηση συνδέεται με τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την ενσωμάτωση πολλών τομέων στη ψηφιακή πραγματικότητα. Ο στόχος της Ψηφιοποίησης είναι με βελτίωση των επιχειρηματικών επιδόσεων όσον αφορά την παραγωγικότητα, τις πρακτικές διαχείρισης, την καινοτομία, την ανάπτυξη ή τη δημιουργία καλύτερων αμειβόμενων θέσεων εργασίας αλλά και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος εκπαίδευσης, τη μεταφορά στο διαδίκτυο σημαντικού τμήματος της δημόσιας διοίκησης.

επίσης ένας τομέας που ανησυχεί τους ανθρώπους, που φοβίζει τους ανθρώπους, επειδή όπως είναι φυσικό συνδέονται με αυτή ολοκληρωτικές αλλαγές στον τομέα της εργασίας. Ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Εργασίας και ο Υπουργός Παιδείας θα ασχοληθούν ακριβώς με αυτό το θέμα - Λέξεις-κλειδιά στο πεδίο αυτό: σύμφωνο επαγγελματικής κατάρτισης, εθνική στρατηγική περαιτέρω κατάρτισης, δικαίωμα σε συμβουλές για περαιτέρω κατάρτιση, όλα τα πράγματα που είναι απαραίτητα, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να περάσουν πραγματικά από αυτήν την ψηφιακή αλλαγή.

Επιπλέον, θα πρέπει να συζητήσουμε το ζήτημα της φορολογίας από το μηδέν. Η Γερμανία δεν βασίζεται σε μια γρήγορη ενδιάμεση λύση εδώ. Ωστόσο, καταλαβαίνουμε επίσης ότι δεν είναι δυνατό οι μεγάλες εταιρείες διαδικτύου στη Γερμανία να μην πληρώνουν φόρους. Ελπίζουμε, λοιπόν, ότι ο ΟΟΣΑ μπορεί να υλοποιήσει το έργο του γρήγορα. Κυρίες και κύριοι, όταν πρόκειται για εμπορικά ισοζύγια μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά τα εμπορικά ισοζύγια, όποτε εμφανίζουν μεγάλο εμπορικό πλεόνασμα με την Ευρώπη, έχουν πάντα ως βάση ότι πρόκειται για ανταλλαγή αγαθών. Η ανταλλαγή υπηρεσιών δεν περιλαμβάνεται καθόλου σε αυτό. Εάν προσθέσετε και τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών υπηρεσιών, έχετε ένα εντελώς διαφορετικό εμπορικό ισοζύγιο, με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής να έχουν πλεόνασμα έναντι της Ευρώπης, και όχι το αντίστροφο. Πρέπει να ειπωθεί και αυτό κάποια στιγμή. Είναι, ας πούμε, σχεδόν παλιομοδίτικο, να υπολογίζουμε μόνο τα αγαθά και να μη συμπεριλαμβάνουμε τις υπηρεσίες.

Κυρίες και κύριοι, η κυβέρνηση αυτή έχει αναλάβει καθήκοντα λίγο περισσότερο από 100 ημέρες. Και έχει ήδη προχωρήσει πολύ. Όχι μόνο έχουμε ήδη προϋπολογισμό για το 2018. Έχουμε στοιχεία για την ανεργία που μας δίνουν πραγματικά ελπίδα, το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας μετά την επανένωση της Γερμανίας - 5 τοις εκατό τον Ιούνιο, κυρίες και κύριοι - και πολλές περιοχές έχουν πλήρη απασχόληση. Όχι μόνο πολλοί άνθρωποι έχουν θέσεις εργασίας, αλλά - αυτό είναι πραγματικά σημαντικό - έχουμε επίσης καλύτερες μισθολογικές εξελίξεις τα τελευταία χρόνια. Αυτές οι εξελίξεις των μισθών αντικατοπτρίζονται επίσης στην αύξηση του κατώτατου

μισθού¹¹. Αυτό σημαίνει ότι θα μπορούσαμε τώρα να πούμε ξανά: Ο κατώτατος μισθός θα αυξηθεί.

Παρεμπιπτόντως, σύμφωνα με μια Επιτροπή που λειτουργεί πολύ ομαλά και χωρίς προστριβές: μπορούμε να πούμε στους 21 εκατομμύρια συνταξιούχους ότι οι συντάξεις αυξάνονται πολύ σημαντικά για όγδοη συνεχόμενη φορά. Αυτή είναι μια τεράστια συμβολή στο γεγονός ότι οι ηλικιωμένοι, ειδικότερα, μπορούν να ζήσουν καλύτερα. Επειδή με τα χαμηλά ποσοστά πληθωρισμού μένουν περισσότερα χρήματα στο πορτοφόλι τους. Αποφασίσαμε ότι θα απαλλάξουμε το κοινό μέσω ενός υψηλότερου ελάχιστου αφορολόγητου ορίου¹² για ενήλικες και τη μείωση της ψυχρής εξέλιξης ως διόρθωση του συντελεστή φόρου εισοδήματος¹³. Ανακουφίζουμε την επιβάρυνση των εργαζομένων επιστρέφοντας στη χρηματοδότηση ίσων εισφορών. Ενισχύουμε τις οικογένειες με υψηλότερα επιδόματα τέκνου και την προσαρμογή της φορολογικής απαλλαγής για τα παιδιά. Αποφασίσαμε για το επίδομα στέγης για οικογένειες με παιδιά. Αποφασίσαμε φορολογικά κίνητρα για κατασκευή κατοικιών. Κάνουμε περισσότερα για την κοινωνική στέγαση. Έχει ειπωθεί ξανά και ξανά: Η διαβίωση είναι η κύρια πρόκληση. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει ήδη κάνει σημαντικές ενέργειες ως προς το ζήτημα αυτό. Ευχαριστώ όλους όσοι το ξεκίνησαν. Με σκοπό τη διαρθρωτική αλλαγή στις περιοχές λιγνίτη, έχουμε δημιουργήσει μια Επιτροπή που ξεκίνησε τις εργασίες της και η οποία δεν ασχολείται πρωτίστως με το ερώτημα: «Πότε βγαίνουμε από τον λιγνίτη;», αλλά: «Πως μπορούμε να δώσουμε στους ανθρώπους νέες προοπτικές και μέλλον;» και αυτό ακριβώς είναι το σωστό ερώτημα που πρέπει να τίθεται. Πιστεύω ότι αυτή η επιτροπή θα βρει καλές απαντήσεις. Έχουμε έναν προϋπολογισμό με τον οποίο δεν θα επιβαρυνθούμε με νέο χρέος και είναι ένα τεράστιο βήμα προς την επίτευξη όλων των κριτηρίων του Μάαστριχτ ξανά. Αυτή είναι μια συμβολή για τις μελλοντικές γενιές, κυρίες και κύριοι. Επί τη ευκαιρία, ξεκινήσαμε να μελετάμε και ένα από τα πιο δύσκολα ζητήματα, δηλαδή το πως θα δρομολογήσουμε την επιστροφή από την μερική απασχόληση στην πλήρη απασχόληση. Αυτό είναι ένα

¹¹ ΣτΜ: Σημαντικός παράγοντας για το ύψος του μέσου όρου των αποδοχών αποτελεί ο τομέας εργασίας. Ανάλογα με τις σπουδές, και τον τομέα εργασίας ο κατώτατος βασικός μισθός διαφέρει. Οι μισθοί στη Γερμανία, χωρίζονται με βάση τους επιμέρους οικονομικούς τομείς.

¹² ΣτΜ: Το όριο αφορολόγητου εισοδήματος είναι το ποσό που θεωρεί το κάθε κράτος ότι χρειάζεται ο μέσος πολίτης για να μπορέσει να ζήσει αξιοπρεπώς. Στη Γερμανία ο μέσος φορολογούμενος χωρίς οικογένεια δικαιούται περίπου όριο αφορολόγητου εισοδήματος στις 9.700.

¹³ ΣτΜ: Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι ένας κλιμακωτός φόρος στο εισόδημα ενός ατόμου, το οποίο σημαίνει ότι όσο αυξάνεται το εισόδημα του φορολογουμένου, τόσο αυξάνεται η φοροδοτική ικανότητα και επιβάρυνση του. Αποτελεί, συνεπώς, αυτόματο σταθεροποιητή της οικονομίας.

θέμα που μας προβληματίζε για μεγάλο χρονικό διάστημα. Έχει, όμως, πλέον δρομολογηθεί. Συνεπώς: αυτή η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση εργάζεται. Γνωρίζει ότι έχει πολλά να κάνει. Θα προσπαθήσει να λύσει κοινωνικά ζητήματα με τέτοιο τρόπο, ώστε να υπάρχει καλύτερη συνοχή στην κοινωνία. Σας ευχαριστώ πολύ για την υποστήριξή σας.

2. ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Rede von Bundeskanzlerin Merkel am 4. Juli 2018 in Berlin vor dem Deutschen Bundestag über dem Haushalt 2018 und zu verschiedenen Fragen in Bezug auf Deutschland und Europa.

Deutscher Bundestag

4. Juli 2018

(Protokoll des Deutschen Bundestages)

Sehr geehrter Herr Präsident! Liebe Kolleginnen und Kollegen! Wir beraten heute den Haushalt für das Jahr 2018. Ich möchte als Erstes den Abgeordneten, insbesondere den Mitgliedern des Haushaltsausschusses, ein herzliches Dankeschön sagen; denn diese Arbeit fand unter hohem Zeitdruck statt. Aber es ist gut für das ganze Land, dass dieser Haushalt jetzt verabschiedet werden kann. Herzlichen Dank also dafür!

Diese Haushaltsberatungen finden in Zeiten kontroverser, zum Teil auch sehr emotionaler gesellschaftlicher Debatten statt. Nicht umsonst haben wir uns in der Koalitionsvereinbarung vorgenommen, den Zusammenhalt unserer Gesellschaft in den Mittelpunkt zu stellen. Diese kontroversen gesellschaftlichen Debatten müssen auch geführt werden; denn es geht um unsere Zukunft, um Deutschlands Zukunft, um die Zukunft Europas. Es geht um die Zukunft Deutschlands und Europas als Agierende in der Welt.

Da die Welt im Umbruch ist, ist es auch richtig, dass wir sehr grundsätzliche Fragen debattieren. „Die Welt ist schon zu integriert, ist zu sehr miteinander verflochten, als dass irgendein Land für sich sein eigenes Schicksal gestalten kann.“ Das sagte Ludwig Erhard schon vor 55 Jahren, also fast 30 Jahre vor den Maastrichter Verträgen, als an eine Europäische Union von 28 – im Augenblick noch 28 – Mitgliedstaaten gar nicht zu denken war.

Es war ein weitblickender Satz, und heute, über fünf Jahrzehnte später, ist die Welt in noch viel tieferem Maße miteinander verflochten in Bereichen des Klimas, der Wirtschaft, der Umwelt. Menschen, Institutionen und Staaten können das Schicksal ihrer eigenen Länder nur gemeinsam mit anderen gestalten. Das bedeutet erstens, dass Deutschlands Zukunft eng verbunden ist mit Europas Zukunft in Schicksalsfragen,

zweitens, dass Deutschlands Zukunft aufs Engste verbunden ist mit der Zukunft der globalen Ordnung in Bereichen von Wirtschaft, Handel, Sicherheit und Verteidigung und drittens, dass Deutschlands Zukunft aufs

Engste verbunden ist mit der Frage, wie wir die Digitalisierung gestalten, die große technische Revolution unserer Zeit, die vieles völlig verändern wird. Das sind drei sehr konkrete, aber eben auch grundsätzliche Fragen, und es geht um Richtungsentscheidungen in diesen Jahren. Wir müssen auf der Grundlage unserer Wertebasis, unseres Grundgesetzes, unseres Verständnisses vom Menschen die richtigen Antworten für diese neuen Zeiten finden.

Lassen Sie mich mit Europa beginnen. Europa war seit der Gründung und noch mit Blick auf den Zweiten Weltkrieg ein Versprechen für Frieden und ein Versprechen für Wohlstand. Glücklicherweise hat die Europäische Union dieses Friedensversprechen bis heute einhalten können, und wir tun natürlich alles dafür, dass es auch so bleibt.

Aber um uns herum findet dennoch eine Vielzahl von gewalttätigen Auseinandersetzungen, von Bürgerkriegen, von Kriegen statt, teilweise auch von großen regionalen Auseinandersetzungen, und das Wohlstandsversprechen gilt für viele Menschen bei uns in Deutschland, aber auch in anderen europäischen Mitgliedstaaten als nicht mehr so einfach erfüllbar. Wir haben das ja im Zusammenhang mit der Euro-Krise erlebt. Deshalb haben diese Themen, über die ich eben sprach, natürlich auch die Sitzung des Europäischen Rates, auf die ich Sie ja letzte Woche vorbereitet habe, bestimmt. Da standen eben Fragen der Außenbeziehungen, der Sicherheit, der Verteidigung, der Wettbewerbsfähigkeit und des Handels, des Digitalen, der Zukunft der Wirtschafts- und Währungsunion und des Brexits auf der Tagesordnung.

Aber im Kern haben wir uns mit der großen Herausforderung der Europäischen Union beschäftigt, die uns ja auch hier zu Hause so in Bann hält. Das ist das Thema der Migration. Die Interessenlage in der Europäischen Union bezüglich der Fragen der Migration ist unterschiedlich. Aber – und das war der eigentliche Wert dieses Rates – wir haben uns dazu verständigt, dass es eben nicht nur die Frage für einzelne Mitgliedstaaten ist, die diese Mitgliedstaaten herausfordert, sondern dass es eine Aufgabe ist, die alle angeht. Eigentlich trivial, eigentlich selbstverständlich und dennoch Gegenstand von vielen Stunden von Diskussionen, weil natürlich jeder fragt:

Was bedeutet das jetzt für mich als Mitgliedstaat, wenn ich akzeptiere, dass das eine Herausforderung für alle ist?

Weil aber nach meiner tiefen Überzeugung und nach der tiefen Überzeugung vieler anderer der Umgang mit dieser Migrationsfrage darüber entscheiden wird, ob Europa Bestand haben kann, weil es eine so bewegende Frage ist, war es wichtig, dass wir zu dieser Einigung gekommen sind. Wir brauchen jetzt natürlich Antworten, die unseren Werten entsprechen und die davon ausgehen, dass die Würde jedes einzelnen Menschen unveräußerlich ist. Wir brauchen rechtlich konsistente Antworten, die dem Völkerrecht entsprechen, dem europäischen Recht und dem nationalen Recht. Wir brauchen solidarische Antworten in Europa, und wir brauchen vor allen Dingen realistische Antworten, die Gesellschaften nicht überfordern, sondern die im Alltag für alle auch lebbar sind.

Wir haben seit 2015 schon eine Vielzahl von Maßnahmen ergriffen, die auch dazu geführt haben, dass zum Beispiel über die Mittelmeerrouten 95 Prozent weniger Flüchtlinge kommen als 2015. Wir haben beim Europäischen Rat über zwei Themen diskutiert, über das eine sehr ausführlich. Das ist das große Thema des Außengrenzschutzes. Die österreichische Präsidentschaft mit Sebastian Kurz als Bundeskanzler hat sich genau dieses Thema als zentrales Thema vorgenommen. Wie können wir unsere Außengrenzen schützen? Da ist auf der einen Seite das Thema Frontex: besser ausgestattet, erweitertes Mandat.

Die Kommission hat jetzt deutlich gemacht, dass wir bis 2020 10 000 Polizisten bei Frontex brauchen. Das ist mit Sicherheit nicht zu viel. Aber wenn wir wissen, wie gefordert unsere Polizei auch in Deutschland ist, dann können wir uns vorstellen, dass es nicht so einfach ist, 10 000 Polizisten für den Außengrenzschutz abzustellen. Aber Deutschland wird seinen Beitrag hier leisten. Wir haben uns mit der Situation in den Transit- und Herkunftsländern beschäftigt. Ich will hier nur an Libyen erinnern. Die europäische Mission Sophia, die eine Rettungsmission ist, hat jetzt sehr viel mehr Kraft darauf verwendet, die libysche Küstenwache aufzubauen und zu trainieren. Hier war einer der wichtigen Punkte, den wir noch einmal deutlich gemacht haben: Wenn es jetzt eine libysche Küstenwache gibt, die immer besser agieren kann, dann muss das internationale Recht auch eingehalten werden von allen, die dort im Seegebiet operieren.

Das gilt auch für die Nichtregierungsorganisationen. Das war gerade dem maltesischen Premierminister und dem italienischen sehr wichtig. Wir haben über das EU-Türkei-Abkommen gesprochen und haben endlich die 3 Milliarden Euro als zweite Tranche, die nicht der Türkei zugutekommen, sondern den 3,9 Millionen Flüchtlingen, die die Türkei beherbergt, verabschiedet. Wir haben viel zu kritisieren an der Türkei. Aber das, was die Türkei für syrische Bürgerkriegsflüchtlinge leistet, ist ein Riesenbeitrag, und das verdient die Anerkennung aller. Wir haben dann 500 Millionen Euro in den EU-Afrika- Trust-Fund gegeben, weil natürlich ein Land wie Italien sagt: Okay, die eine Route über die Türkei ist wichtig. Aber aus der Perspektive Italiens ist vor allem die Entwicklung Nordafrikas wichtig. – Deshalb war das auch ein sehr sinnvoller Beitrag. Wir haben dann sehr lange über das Wortungetüm von regionalen Ausschiffungsplattformen – man möchte das gar nicht in den Mund nehmen – gesprochen. Worum geht es? Es geht eigentlich um die Frage: Kann man mit afrikanischen Ländern Vereinbarungen darüber treffen, dass Flüchtlinge sich nicht erst auf den Weg durch die Sahara machen, dass Flüchtlinge nicht erst in eine menschliche Lage kommen, die völlig inakzeptabel ist, sodass es dann schwierig ist, in Libyen mit dem UNHCR und der Internationalen Organisation für Migration überhaupt zusammenzuarbeiten? Wir haben über dieses Thema sehr intensiv diskutiert. Ich habe deutlich gemacht: Das alles wird nur gehen, wenn wir nicht über die Köpfe anderer Länder in Afrika hinweg sprechen, sondern wenn wir mit den Ländern sprechen. Deshalb brauchen wir einen neuen Pakt mit Afrika. Deshalb ist das Thema von Gerd Müller als Entwicklungsminister – Marshallplan für Afrika – wichtig. Sie werden vielleicht gelesen haben: Bei der letzten Tagung hat die Afrikanische Union zum ersten Mal ein Migrationskonzept aus der Perspektive Afrikas entwickelt. Sie wird eine Koordinierungsstelle für Migrationsfragen in Marokko einrichten.

Die kann Ansprechpartner für die Europäische Union sein. So muss die partnerschaftliche Zusammenarbeit auch sein. Denn wir dürfen nicht vergessen: Die Migrationsfrage ist für uns wichtig. Aber 85 Prozent – oder mehr – aller Migranten auf der Welt sind nicht in Europa, sondern woanders und leben zum Teil in bitterarmen Verhältnissen. Das heißt, Migration ist mitnichten ein europäisches Problem allein. Es ist ein globales Problem, und es erfordert eine globale Antwort. Wir haben natürlich auch über Rückkehrmechanismen für Menschen gesprochen, die keine Anerkennung

hier in Europa finden; die Afrikanische Union ihrerseits hat darüber gesprochen, dass es dann auch legale Möglichkeiten für Studienplätze, für Arbeitsplätze geben muss.

Und in dem Zusammenhang ist aus unserer Sicht natürlich auch wieder ein Fachkräfteeinwanderungsgesetz wichtig. Wo sind unsere Interessen, und wie können wir daraus Win-win-Situationen auch im Verhältnis zu Herkunftsländern mit heute illegaler Migration machen, meine Damen und Herren? Anders, wenn wir nicht solche Mechanismen finden, werden wir die Schlepper und Schleuser nicht bekämpfen können. Wir haben dann über das Thema der sogenannten Sekundärmigration gesprochen, das heißt also der Wanderungsbewegungen innerhalb der Europäischen Union. Wir sind uns alle bewusst, dass die Vorteile von Schengen, nämlich die Freizügigkeit innerhalb des Schengen- Raums, in Gefahr geraten kann, wenn wir dieses Thema nicht wirklich bearbeiten.

Deshalb ist die Aussage – um die Freizügigkeit zu erhalten, die Vorteile des Schengen-Raums zu erhalten –, dass Mitgliedstaaten interne Maßnahmen ergreifen müssen und sollen, aber eben auch partnerschaftlich zusammenarbeiten sollen. Genau auf dieser Grundlage habe ich meine Gespräche geführt: dass nicht einseitige Maßnahmen, nicht unabgestimmte Maßnahmen, nicht Maßnahmen zulasten Dritter stattfinden, sondern dass wir „partnerschaftlich“, wie es im Beschluss heißt, zusammenarbeiten. Beim Thema Sekundärmigration sind wir uns, glaube ich, alle einig, dass Flüchtlinge sich nicht einfach aussuchen können, in welchem europäischen Land sie ein Asylverfahren durchlaufen. Auf der anderen Seite wissen wir – da wir noch keine solidarischen Verteilungsmechanismen haben –, dass es schwierig ist und dass wir auch die Außengrenzenstaaten natürlich immer wieder entlasten müssen. Aber es kann nicht sein, dass die Flüchtlinge bestimmen, wo der Asylantrag bearbeitet wird.

Auf dieser Grundlage habe ich mit Griechenland Gespräche geführt, dass sozusagen im grenznahen Bereich, wenn man davon ausgeht, dass noch gar keine Einreise stattgefunden hat – das kennen wir ja auch aus dem Flughafenbereich –, Flüchtlinge direkt wieder nach Griechenland zurückgeführt werden und dort das Asylverfahren bearbeitet wird. Im Gegenzug hat Griechenland darauf hingewiesen, dass eine Vielzahl von Flüchtlingen in Griechenland ist, die Anrechte auf Familiennachzug hat und dass wir auch dies Schritt für Schritt abarbeiten. Da wir jetzt ja beschlossen haben, beim subsidiären Familiennachzug pro Monat 1 000 Menschen aufzunehmen, können wir

genau in diesem Bereich auch handeln. Meine Damen und Herren, wir haben dann vereinbart – jetzt in den letzten Tagen –, dass wir ähnliche Abmachungen, Verwaltungsvereinbarungen, auch mit anderen Herkunftsländern treffen. Der Bundesinnenminister, Horst Seehofer, wird dazu jetzt die Gespräche führen, und ich werde das natürlich auch weitermachen. Wir haben dann eine zweite Gruppe von Fragen. Das sind all die Bereiche in Deutschland, in denen keine permanenten Grenzkontrollen durchgeführt werden. Grenzkontrollen werden ja nur an der deutsch-österreichischen Grenze durchgeführt. Hier haben wir die Situation, dass die Dublin-Rücküberstellungsverfahren – das heißt, wenn Deutschland nicht zuständig ist für das Asylverfahren – sehr lange dauern und sehr ineffizient sind. Genau darüber habe ich mit etlichen Ländern gesprochen, weil selbst in unseren Nachbarländern, also gar nicht in den Hauptherkunftsländern, die Erfolgsquote von solchen Rücküberstellungen bei 15 Prozent liegt. Damit kann man sich nicht abfinden, und das wollen wir beschleunigen. Darüber haben wir auch gestern in der Koalition gesprochen, und das ist richtig. Es muss mehr Ordnung in alle Arten der Migration kommen, damit Menschen den Eindruck haben: Recht und Ordnung werden durchgesetzt. Das sind unser Auftrag und unser Anliegen.

Meine Damen und Herren, deshalb können wir sagen: Wir haben im Bereich der Migration schon etliches geschafft. Der Bundesinnenminister wird seinen Masterplan vorstellen, wodurch in allen Bereichen noch einmal geguckt wird: Wo müssen wir effizienter werden? Wo müssen wir besser werden? Wo müssen wir schneller werden? – Wir werden natürlich auch das Thema der Integration für diejenigen, die Bleibeperspektiven haben, weiter in den Mittelpunkt stellen. Hier zeigt der Haushalt, dass der Bund Verantwortung übernimmt, weiter die Frage der Integration als eine gesamtgesellschaftliche Aufgabe sieht. Diese gesamtgesellschaftliche oder gesamtstaatliche Aufgabe spiegelt sich auch im Haushalt wider; denn der Bund beteiligt sich erheblich an den Integrationskosten. Die Verhandlungen für die nächsten Jahre wird der Bundesfinanzminister im Sommer noch weiterführen. Das wird nicht ganz einfach; aber natürlich wollen wir auch da unseren Anteil leisten.

Meine Damen und Herren, wir haben insofern eine wirklich drängende Aufgabe vor uns, an der wir auch intensiv weiterarbeiten werden, über die es kontroverse Debatten auch in Zukunft geben wird, die uns bewegen, die uns wirklich auch fordern. Aber ich glaube, es ist richtig, sich mit dieser Frage intensiv zu beschäftigen und unser

Wertegerüst hier auf diese neue Aufgabe auszurichten und außen- und innenpolitisch vernünftig zu handeln. Der zweite Bereich – neben Europa – ist die globale Ordnung. Ich will, bei allen Problemen, die wir weltweit haben, noch mal darauf hinweisen, dass wir in den letzten Jahrzehnten auch vieles erreicht haben: 1981 lebten noch 42 Prozent der Weltbevölkerung in absoluter Armut, also mit einem Einkommen von weniger als 2 Dollar pro Tag. Heute sind es 10 Prozent der Weltbevölkerung – bei viel mehr Menschen, aber 10 Prozent der Weltbevölkerung.

Der Anteil der Analphabeten in den 50er-Jahren war 64 Prozent der Weltbevölkerung; heute sind es weniger als 14 Prozent. Der Anteil der weltweiten Militärausgaben war 1960 noch bei 6 Prozent des Welt-Bruttoinlandsprodukts; heute ist er bei 2,2 Prozent weltweit. Es gibt Krankheiten wie zum Beispiel die Pocken, die völlig ausgerottet sind. Das heißt, wir sollten nicht immer so tun, als ob alle Probleme unlösbar sind, sondern wir sollten zeigen, dass wir mithilfe von Entwicklungshilfe, internationalem Einsatz vieles auch gelöst haben. Und wir sind natürlich nicht am Ende. Das sollte uns Mut machen, auch die Entwicklungsziele für 2030 jetzt umzusetzen und einfach weiterzuarbeiten für eine bessere Welt. Aber zurzeit gerät etwas ins Wanken, was wir als fast unveränderlich gesehen haben, nämlich die Rolle multilateraler Organisationen.

Wir haben jetzt die Zölle auf Aluminium und Stahl, und wir haben eine Diskussion, die weitaus schwerwiegender ist: Sollen – mit Blick auf die Importe in die USA – auch noch Zölle auf Autos erhoben werden? Meine Damen und Herren, das hat dann schon Züge eines Handelskonflikts – ich will jetzt mal noch nicht weitere Worte sagen –, und es lohnt sich alle Mühe, diesen Konflikt, damit er nicht zu einem wirklichen Krieg wird, zu entschärfen zu versuchen. Aber dazu gehören natürlich zwei Seiten. Jean-Claude Juncker wird jetzt in die Vereinigten Staaten von Amerika fahren. Jean-Claude Juncker wird Vorschläge unterbreiten: Was können wir tun?

Aber ich hoffe, dass wir das vermeiden können; denn das gute Funktionieren der Weltwirtschaft hängt davon ab, dass wir partnerschaftlich auch hier miteinander zusammen- arbeiten. Die internationale Finanzkrise, die dazu geführt hat, dass wir jetzt immer im Format der G 20 tagen, wäre niemals so schnell behoben worden – es war trotzdem noch schmerzhaft –, wenn wir nicht international und kameradschaftlich und multilateral zusammengearbeitet hätten, und dies muss auch weiter geschehen. Deutschland wird sich jedenfalls dafür einsetzen – und die gesamte Europäische Union.

Deshalb müssen wir unsere Verpflichtungen aus dem Klimaabkommen erfüllen. Deshalb werden wir uns für eine Stärkung der Welthandelsorganisation einsetzen.

Deshalb werden wir in den Formaten G 7 und G 20 weiter intensiv miteinander zusammenarbeiten, und deshalb setzen wir natürlich auch auf Bündnisse wie zum Beispiel die NATO. Nächste Woche findet der NATO-Gipfel in Brüssel statt, und es gibt kritische Anmerkungen, gerade der Vereinigten Staaten von Amerika, dass Deutschland nicht genug im Verteidigungsbereich ausgibt. Ich bin sehr dankbar, dass wir im Haushalt Steigerungen unseres Verteidigungsetats haben – genauso wie wir Steigerungen des Entwicklungsetats haben. Aber gemessen an dem, was andere bezogen auf ihr Bruttoinlandsprodukt tun, ist das längst nicht ausreichend, und deshalb haben wir uns auch verpflichtet, bis 2024 1,5 Prozent des Bruttoinlandsprodukts dafür auszugeben.

Ich habe über die Effizienzverbesserungen innerhalb der europäischen Zusammenarbeit hier gesprochen; ich will das nicht wiederholen. Ich will nur noch einmal deutlich machen: Deutschland ist ein verlässlicher Partner in der NATO – wir sind der zweitgrößte Truppensteller; wir sind an vielen Missionen beteiligt –, und Deutschland wird auch ein verlässlicher Partner der NATO bleiben, meine Damen und Herren. Man kann auch nicht so tun, als wenn das Thema Verteidigung nicht ein drängendes in unserer heutigen Zeit ist. Wir alle haben uns gewünscht, dass nach dem Ende des Kalten Krieges die Welt friedlicher wird. Aber vor unserer Haustür toben die Kriege: der Bürgerkrieg in Syrien, der IS im Irak, der Gott sei Dank einigermaßen besiegt ist, aber uns immer noch in Atem halten wird. Die Situation in Afghanistan ist nicht befriedet. Die Krim ist annektiert. In der Ostukraine haben wir eine schwierige Situation.

Sich nicht auf Bündnisverteidigung vorzubereiten, wäre fahrlässig, meine Damen und Herren, und deshalb sind wir das schuldig und müssen wir hier weiterarbeiten. Es gibt die dritte große Herausforderung, die uns umtreibt und die uns in der Bundesregierung in vielen Facetten beschäftigt: Das ist die Digitalisierung. Sie verändert unsere Art zu leben, sie verändert unsere Art zu arbeiten. Die neue Bundesregierung hat strukturell auf diese Frage geantwortet: Wir hatten jetzt die erste Sitzung unseres Digitalkabinetts. Wir haben eine Staatsministerin für Digitalisierung. Wir haben die Strukturen so angepasst, dass wir intensiv in den Fragen zusammenarbeiten. Wir werden vor allen Dingen nicht nur auf die technischen Entwicklungen Wert legen; die sind wichtig,

Stichwort: Infrastrukturausbau. Der Bundesverkehrsminister hat hier ein Riesenaufgabenpaket: Förderung des Glasfaserausbaus, Versteigerung von Frequenzen, 5G ausrollen, und zwar nicht nur in den Städten, sondern auch in den ländlichen Regionen.

Das ist Daseinsvorsorge für die Menschen in unserem Land. Bis 2025 wollen wir, dass das für jeden erreichbar und zu erhalten ist. Das ist Voraussetzung dafür, dass wir überhaupt von gleichwertigen Lebensverhältnissen sprechen können. Meine Damen und Herren, es geht dann aber auch um Datenschutz und den Umgang mit Daten, um Datenbewertung. Deshalb messe ich der Arbeit der Datenethikkommission eine sehr große Bedeutung bei. Es geht um neue Technologien. Hier erarbeiten wir jetzt eine Strategie zur künstlichen Intelligenz. Wir drohen, da zurückzufallen – nicht, weil wir nicht die besten Fachleute haben. Wir haben dazu eine Anhörung gemacht; Deutschland hat herausragende Köpfe. Aber wir müssen das einbinden in eine Gesamtstrategie, von der Forschung bis hin zur Anwendung, damit uns nicht das passiert, was uns früher passiert ist: Wir haben den MP3-Player erfunden, aber niemals vermarktet. Jetzt muss es lauten: von der Forschung hin zur Anwendung in der Wirtschaft – gerade mit Blick auf unsere Stärke, nämlich die Industrie, das Internet der Dinge, Industrie 4.0. Das ist eine Prägung aus Deutschland, und die muss jetzt mit der Entwicklung der künstlichen Intelligenz zusammengebracht werden – eine ganz wichtige Aufgabe für die nächsten Jahre, meine Damen und Herren. Aber damit nicht genug, sondern wir werden uns natürlich anschauen – der Bundesgesundheitsminister tut das beispielsweise –: Wie kann die Digitalisierung Einzug halten? Die Landwirtschaftspolitik und die gesamte Landwirtschaft werden sich in der digitalen Welt völlig anders aufstellen.

Das führt zu viel besserem und effizienterem Einsatz zum Beispiel von Düngemitteln, zu besseren Möglichkeiten der Tierzucht. Es ist überhaupt noch nicht absehbar, welche neuen Bereiche wir da haben. Trotzdem ist die Digitalisierung auch ein Gebiet, das Menschen Sorge macht, das Menschen Angst macht, weil damit natürlich völlige Veränderungen der Arbeitswelt verbunden sind. Der Bundesarbeitsminister wird sich zusammen mit der Bildungsministerin genau mit diesem Thema beschäftigen – Stichworte: Berufsbildungspakt, Nationale Weiterbildungsstrategie, Recht auf Weiterbildungsberatung, alles Dinge, die notwendig sind, damit Menschen diesen digitalen Wandel auch wirklich durchstehen können.

Und wir werden die Fragen der Besteuerung völlig neu zu besprechen haben. Deutschland setzt hier nicht auf eine schnelle Interimslösung. Aber dass es nicht sein kann, dass große Internetkonzerne in Deutschland keine Steuern zahlen, sehen wir ja auch ein. Deshalb hoffen wir, dass die OECD ihre Arbeiten schnell umsetzen kann. Meine Damen und Herren, wenn es um Handelsbilanzen zwischen der Europäischen Union und den Vereinigten Staaten von Amerika geht, dann ist festzustellen, dass diese Handelsbilanzen, wenn sie einen großen Handelsüberschuss von Europa zeigen, immer zur Basis haben, dass es nur um den Austausch von Waren geht; darin sind Dienstleistungen überhaupt nicht enthalten. Wenn Sie die Dienstleistungen inklusive der digitalen Dienstleistungen hinzunehmen, dann haben Sie eine völlig andere Handelsbilanz, bei der es eher einen Überschuss der Vereinigten Staaten von Amerika gegenüber Europa gibt als umgekehrt. Das muss man auch einmal sagen. Es ist sozusagen fast altmodisch, nur die Waren zu rechnen und nicht die Dienstleistungen mit hineinzunehmen.

Meine Damen und Herren, wir sind jetzt etwas mehr als 100 Tage als Regierung im Amt. Wir haben vieles bereits vorangebracht. Nicht nur, dass wir jetzt einen Haushalt für das Jahr 2018 haben. Wir haben Arbeitslosenzahlen, die uns wirklich hoffnungsvoll stimmen, die niedrigste Arbeitslosigkeit seit der deutschen Einheit – im Juni 5 Prozent, meine Damen und Herren –, viele Regionen haben Vollbeschäftigung. Nicht nur, dass viele Menschen Arbeit haben, sondern – das ist ja das eigentlich Wichtige – es hat in den letzten Jahren auch zu besseren Lohnentwicklungen geführt. Diese Lohnentwicklungen zeigen sich jetzt auch in der Steigerung des Mindestlohns. Das heißt, wir konnten jetzt wieder sagen: Der Mindestlohn wird angehoben.

Das sagt im Übrigen eine Kommission, die sehr reibungsfrei und reibungslos arbeitet. Den 21 Millionen Rentnerinnen und Rentnern können wir sagen: Die Renten steigen zum achten Mal hintereinander sehr deutlich. Das ist ein Riesenbeitrag dazu, dass gerade ältere Menschen besser leben können; denn bei den geringen Inflationsraten ist das ein Mehr an Geld im Portemonnaie. Wir haben beschlossen, dass wir die Bürgerinnen und Bürger durch einen höheren Grundfreibetrag für Erwachsene und den Abbau der kalten Progression als Korrektur am Einkommensteuertarif entlasten. Wir entlasten die Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer, indem wir zurückkehren zur paritätischen Beitragsfinanzierung. Wir stärken Familien durch ein höheres Kindergeld und die Anpassung des steuerlichen Freibetrages für Kinder. Wir haben das

Baukindergeld beschlossen. Wir haben steuerliche Anreize für den Wohnungsbau beschlossen. Wir tun mehr für den sozialen Wohnungsbau. Immer wieder ist hier gesagt worden: Wohnen ist die zentrale Herausforderung. – Hier hat die Bundesregierung bereits gehandelt. Ich danke allen dafür, die das auf den Weg gebracht haben. Wir haben mit Blick auf den Strukturwandel in den Braunkohlegebieten eine Kommission eingesetzt, die mit dem Arbeiten begonnen hat und die nicht als Erstes fragt: „Wann steigen wir aus der Braunkohle aus?“, sondern die als Erstes fragt: „Wie können wir Menschen Perspektiven und Zukunft geben?“, und genau das ist die richtige Frage. Ich glaube, diese Kommission wird gute Antworten finden. Wir haben einen Haushalt, mit dem wir keine neuen Schulden machen und der ein Riesenschritt dahin ist, damit wir wieder alle Maastricht-Kriterien erfüllen. Das ist ein Beitrag für die zukünftigen Generationen, meine Damen und Herren. Wir haben im Übrigen sogar eines der schwierigsten Themen, nämlich Rückkehr von Teilzeit in Vollzeit, auf den Weg gebracht. Das hat uns lange beschäftigt; jetzt ist es auf den Weg gebracht. Also: Diese Bundesregierung arbeitet. Sie ist sich bewusst, dass sie viel zu tun hat. Sie wird die gesellschaftlichen Fragen so versuchen zu lösen, dass es zu einem besseren Zusammenhalt in der Gesellschaft kommt. Herzlichen Dank für Ihre Unterstützung dabei.

3. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

3.1 Εισαγωγή

Μετά την εκλογή του κόμματος της Χριστιανοδημοκρατικής Ένωσης CDU και με αφορμή τον προϋπολογισμό του 2018, η αρχηγός του κόμματος και Καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ, εκφωνεί έναν λόγο στο Γερμανικό Κοινοβούλιο. Στην ομιλία αυτή της δίνεται η ευκαιρία να θίξει και άλλα θέματα, κοινωνικής, οικονομικής, τεχνολογικής και πολιτικής φύσης, τα οποία αφορούν την Γερμανία, αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα. Θίγει ζητήματα, όπως το μεταναστευτικό, τις σχέσεις μεταξύ Ε.Ε και Τουρκίας, τις σχέσεις Ε.Ε με τις τρίτες χώρες, την ψηφιοποίηση, την ανεργία, το συνταξιοδοτικό και άλλα ζητήματα, τα οποία είναι απαραίτητο να λάβουν την απαραίτητη προσοχή και να βρεθούν λύσεις. Τις λύσεις αυτές παρουσιάζει στην ομιλία της με σκοπό να την στηρίξουν οι βουλευτές του Κοινοβουλίου και να μπορέσει η κυβέρνηση να πράξει το έργο της για την ανάπτυξη της χώρας με το καλύτερο δυνατό τρόπο. Η παρούσα προς μελέτη πολιτική μετάφραση αφορά την ομιλία της Καγκελαρίου και απαρτίζεται από τη μετάφραση του πρωτοτύπου γερμανικού κειμένου και το μεταφραστικό σχολιασμό της.

Η Άνγκελα Μέρκελ, είναι Γερμανίδα πολιτικός, αρχηγός του κόμματος της Χριστιανοδημοκρατικής Ένωσης CDU και έγινε η πρώτη γυναικά Καγκελάρια της Γερμανίας το 2005 και συνεχίζει να είναι ως σήμερα, αφού συνεχίζει και εκλέγεται ανελλιπώς τα τελευταία 13 χρόνια μετά την ίδρυση του Ομοσπονδιακού Κράτους της Γερμανίας το 1872. Έχει σπουδάσει φυσικός στο Πανεπιστήμιο της Λειψίας, και μετά τις σπουδές της προσχώρησε στη Δημοκρατική Επαγρύπνηση (Demokratischer Aufbruch, DA), δημοκρατικό πολιτικό κόμμα της Γερμανικής Λαϊκής Δημοκρατίας. Εκεί έγινε υπεύθυνη ενημέρωσης τύπου του DA, το οποίο, ακολουθώντας την πορεία του δυτικογερμανικού CDU, είχε ως κύριους στόχους την επανένωση των γερμανικών κρατών και την εγκατάσταση της ελεύθερης οικονομίας στην ανατολική Γερμανία. Στα πρώιμα στάδια της καριέρας της είχε διατελέσει υπουργός γυναικείων υποθέσεων και νεολαίας υπό τη κυβέρνηση Χέλμουτ Κολ από το 1991 μέχρι το 1994 και από το 1994 μέχρι το 1998 υπουργός περιβάλλοντος. Επίσης, είναι η πρώτη πρώην πολίτης της Γερμανικής Λαϊκής Δημοκρατίας, που έγινε ηγέτης της επανενωμένης Γερμανίας.

Στην ομιλία της Καγκελαρίου, το κοινό είναι φυσικά οι Γερμανοί βουλευτές, που παρευρίσκονται στο Κοινοβούλιο, και είναι αυτοί τους οποίους, οι αναγγελίες, οι προβληματισμοί και οι προτάσεις της Καγκελαρίου αφορούν άμεσα. Επίσης, ως κοινό της συγκεκριμένης ομιλίας θα μπορούσαν να είναι οι Γερμανοί πολίτες, οι οποίοι θα μπορούσαν να βρουν το κείμενο αυτό αναρτημένο στη ιστοσελίδα της Καγκελαρίου, όπου εκεί αναρτώνται όλες οι ομιλίες της.

3.2 Σχολιασμός και ανάλυση κειμένου στόχου

Η ομιλία της Άνγκελα Μέρκελ έλαβε χώρα στο Γερμανικό Κοινοβούλιο, με αφορμή τον προϋπολογισμό του 2018. Ξεκινώντας την ομιλία της, ευχαριστεί τους βουλευτές και τα μέλη της επιτροπής για την άμεση ανταπόκρισή τους στην ολοκλήρωση του προϋπολογισμού σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Συνεχίζοντας, αναφέρει ότι πρόκειται να θίξει κάποια αμφιλεγόμενα ζητήματα, όπως το μεταναστευτικό ζήτημα, η εσωτερική και εξωτερική άμυνα των συνόρων, ψηφιοποίηση, η ανεργία, η αύξηση των μισθών και τον επιδομάτων. Θέματα, τα οποία είναι βασικό να ειπωθούν αν και μπορεί να δημιουργήσουν κάποια αναταραχή, αφού από αυτά διακυβεύεται το μέλλον της Γερμανίας, άλλα και της Ευρώπης. Συγκεκριμένα, αναφερόμενη στο μεταναστευτικό ζήτημα, παραθέτει πληροφορίες σχετικά με όσα μέτρα χρειάζεται να παρθούν στο άμεσο μέλλον. Συμφωνίες μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, Αφρικής, όπως και Ελλάδας είναι μερικές από τις πιο σημαντικές που θα επιφέρουν βελτίωση σε αυτό το φλέγον ζήτημα. Αμέσως επόμενο ζήτημα στην ομιλία της, το οποίο έχει να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση, είναι η άμυνα της χώρας. Παρουσιάζει όλα τα μέτρα που έχει σκοπό να εφαρμόσει κατά την διάρκεια της θητείας της και υπογραμμίζει την σημαντικότητα επένδυσης στην άμυνα. Εμβαθύνει στην ομιλία της παρουσιάζοντας την θέση της και στον τομέα της ψηφιοποίησης τον οποίο θεωρεί, έναν τομέα μεγάλης σημασίας στα επόμενα χρόνια, αφού θα προσφέρει πολλές δυνατότητες στην χώρα. Στο τέλος της ομιλίας της, η Καγκελάριος κλείνει με την αναφορά της στην πρόοδο της γερμανικής οικονομίας και ότι η πρόοδος αυτή θα δώσει τη δυνατότητα στην κυβέρνηση να βοηθήσει τον γερμανικό λαό προσφέροντάς του οικονομικές ελαφρύνσεις και συνοψίζοντας έτσι ότι η κυβέρνηση είναι αποτελεσματική και μπορεί να προσφέρει ακόμα περισσότερα στους πολίτες της.

Η λειτουργία του λόγου στην ομιλία της Καγκελαρίου είναι πρωτίστως κλητική, καθώς επιδιώκει την αντίδραση των ακροατών, καλεί τους βουλευτές του κοινοβουλίου να ακούσουν όλες τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν από τη νέα κυβέρνηση, τις λύσεις και όλα όσα τους αφορούν όπως είναι, οι αρμοδιότητες τους, οι στόχοι που θέλει να πέτυχει η Καγκελάρια κατά την διάρκεια της θητείας της. Πέραν τούτου, όμως, εντοπίζεται και η αναφορική λειτουργία στη συγκεκριμένη ομιλία, καθώς όπως προαναφέρθηκε γίνεται ενημέρωσή τους για τα ζητήματα που αφορούν την Γερμανία και την Ευρώπη.

Η χρήση της γλώσσας είναι σύνθετη, με μακροπερίοδο λόγο, που αποτελείται κυρίως από σύνθετες προτάσεις υποτακτικής παράταξης που σχηματίζουν μεγάλες περιόδους με πολλά νοήματα μέσα σε αυτές. Μέσα από όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, ο λόγος γίνεται επίσημος και σοβαρός, όπως αρμόζει σε ένα πολιτικό κείμενο. Αυτή η χρήση της γλώσσας είναι αποτελεσματική, δεδομένου ότι μια τέτοια κοινοβουλευτική ομιλία πρέπει να διέπεται από επίσημο λόγο με σύνθετα και πολύπλοκα νοήματα, που δεν μπορούν να εκφραστούν με βραχύτητα και απλότητα. Παρά τη συνθετότητα του λόγου πάντως το κείμενο παραμένει σαφές και αποτελεσματικό ως προς την λειτουργία του.

3.3 Πακέτο Μεταφραστικών Οδηγιών

Ένας μεταφραστής, για να μπορέσει να πραγματοποιήσει μια μετάφραση λειτουργική, πρέπει να μπορέσει να διαχειριστεί το κείμενο, έτσι ώστε όλες οι πληροφορίες του κειμένου πηγής να αποδοθούν και στο κείμενο στόχο. Για τον σκοπό αυτό, η Christiane Nord στη θεωρία της για τον λειτουργισμό αναφέρει ότι κάθε μεταφραστική εργασία θα πρέπει να συνοδεύεται πάντα από κάποιες μεταφραστικές οδηγίες, που θα καθορίζουν το τρόπο και τις συνθήκες που το κείμενο στόχος πρόκειται να μεταφραστεί (Nord 2014, σελ. 137-141). Το σύνολο των οδηγιών αυτών ονομάζεται πακέτο μεταφραστικών οδηγιών. Για να μπορέσει ο μεταφραστής να αποδώσει σωστά το νόημα και την μετάφραση πρέπει να έχει στο μυαλό του τις εξής πληροφορίες:

- την επιδιωκόμενη λειτουργία του κειμένου, δηλαδή πως θέλει ο πομπός να επιδράσει το κείμενό του στον δέκτη,
- τον παραλήπτη του κειμένου,

- τον χώρο και τον χρόνο πρόσληψης του κειμένου,
- το κίνητρο για την δημιουργία ή την πρόσληψη του κειμένου.

Εφαρμόζοντας την τεχνική του πακέτου μεταφραστικών οδηγιών στη περίπτωση του κείμενου της Άνγκελα Μέρκελ η ανάλυση που προκύπτει είναι η εξής: ξεκινώντας από το πρωτότυπο και ως προς τις επιδιωκόμενες λειτουργίες το κείμενο είναι αναφορικό, γιατί δίνει πληροφορίες στους βουλευτές για ζητήματα της Γερμανίας και της Ευρώπης, πληροφορεί ακόμα για τα σχέδια, τα μέτρα αλλά και τις επιτυχίες της κυβέρνησης. Άλλη μια λειτουργία του είναι η κλητική, δηλαδή η Καγκελάριος καλεί τους βουλευτές της να συμμετάσχουν σε αυτό το εγχείρημα που τους παρουσιάζει για τα μέτρα και τις κινήσεις που σκοπεύει να πραγματοποιήσει. Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό και μέσα από το κείμενο από τα σημεία που επικαλείται το κοινό της „Meine Damen und Herren“, έκφραση που επαναλαμβάνει σε τακτά χρονικά διαστήματα και κυρίως στα σημεία στα οποία θέλει οι βουλευτές να δώσουν προσοχή και συμφωνήσουν στο να υλοποιήσουν τα σχέδια αυτά. Ακόμη χρησιμοποιεί σε πολλά σημεία μέσα στο κείμενο α' πληθυντικό, για να τους παρακινήσει και να τους ξυπνήσει το αίσθημα ευθύνης και το αίσθημα συλλογικότητας „Wir haben im Bereich der Migration schon etliches geschafft“, „wir haben insofern eine wirklich...“, „wo müssen wir besser werden?“.

Εν συνεχεία, της ανάλυσης του πακέτου μεταφραστικών οδηγιών, το κοινό του κειμένου είναι οι βουλευτές ως άμεσο κοινό, ενώ ως έμμεσο θα μπορούσαν να θεωρηθούν οι Γερμανοί πολίτες, καθώς οι αποφάσεις και τα ζητήματα του Προϋπολογισμού αφορούν ευθέως όλους τους πολίτες ενός κράτους. Όσον αφορά τον χώρο στον οποίο λαμβάνει χώρα η ομιλία είναι, το Γερμανικό Κοινοβούλιο και ως προς τη χρονική περίοδο η ομιλία λαμβάνει χώρα στις 4 Ιουλίου του 2018. Το μέσο που χρησιμοποιείται για την πρόσληψη του μηνύματος από τον δέκτη, είναι η κοινοβουλευτική ομιλία, η οποία έχει επίσημο ύφος, και υψηλού γλωσσικού επιπέδου γερμανικά. Τέλος, αφορμή για την ομιλία αυτή είναι ο Προϋπολογισμός για το 2018 και τα μέτρα που πρέπει να παρθούν για ένα καλύτερο μέλλον για τους πολίτες της Γερμανίας και της Ευρώπης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλές από τις παραμέτρους του μεταφραστικού πακέτου δεν μπορούν να εφαρμοστούν στο μετάφρασμα, καθώς δεν υπάρχει αντιστοιχία από το ένα κείμενο στο άλλο ούτε ως προς το κοινό, ούτε ως προς το χρόνο και τον τόπο. Αυτό

συνεπάγεται ότι αλλάζει και η λειτουργία του κειμένου. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον τόπο και τον χρόνο πρόσληψης του κειμένου πηγής με το κείμενο στόχο δεν προκύπτει αντιστοιχία και αυτό γιατί το κείμενο πηγή έχει ήδη παρουσιαστεί στο κοινό – στόχο αλλά και ο χρόνος και ο τόπος δεν είναι εφικτό να είναι τα ίδια. Ταυτόχρονα πρέπει να σημειωθεί, ότι ούτε το κοινό ούτε η λειτουργία του κειμένου στόχος θα έχουν αντιστοιχία με το πρωτότυπο.

Όπως μπορεί να παρατηρηθεί από την παραπάνω σύγκριση η μελέτη τόσο του κειμένου πηγής είναι σημαντική όσο και του κειμένου στόχος καθώς το κείμενο πηγής παρέχει τις πληροφορίες που χρειαζόμαστε ώστε να ξεκινήσουμε την μεταφραστική διαδικασία. Η θεωρητική ανάλυση του κειμένου πηγή καθοδηγεί το πως θα γίνει η μεταφραστική διαδικασία, αφού δίνει την βάση για να παρθούν όλες οι αποφάσεις σχετικά με τα ζητήματα, α) κατά πόσο είναι εφικτό να γίνει η μετάφραση, β) ποιες μονάδες κειμένου συνδέονται με μια λειτουργική μετάφραση και γ) ποια μεταφραστική στρατηγική θα οδηγήσει σε ένα κείμενο στόχο που θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του πακέτου μεταφραστικών οδηγιών.

3.4 Μεταφραστικά προβλήματα και τρόποι αντιμετώπισης

Κατά τη μεταφραστική διαδικασία υπάρχουν παράγοντες που δυσκολεύουν το έργο του μεταφραστή. Πρέπει να έχουμε υπόψιν μας πως η γλώσσα είναι μεταβαλλόμενη και επηρεάζεται άμεσα από τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνιστώσες της κάθε χώρας και του κάθε πολιτισμού, ο μεταφραστής έχει υποχρέωση να φέρει εις πέρας το μεταφραστικό του έργο, παρ' όλες τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει στη διαδικασία. Ανάμεσα στη γλώσσα πηγή και τη γλώσσα στόχο πολλές φορές μπορεί να μην υπάρξει ακριβής ισοδυναμία. Αυτό το φαινόμενο στην μεταφρασιολογία ονομάζεται μεταφραστικά προβλήματα και είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που έχει να αντιμετωπίσει ο μεταφραστής όταν πραγματοποιεί την μεταφραστική διαδικασία. Η Christiane Nord στο βιβλίο της, Η Μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα, διαχωρίζει τα μεταφραστικά προβλήματα σε “κατηγορίες”, ώστε να μπορέσουν να γίνουν πιο αντιληπτά και να μπορεί και ο κάθε μεταφραστής να τα αναγνωρίζει όταν έρχεται αντιμέτωπος με αυτά. Η κατηγοριοποίηση των μεταφραστικών προβλημάτων είναι ως εξής: πραγματολογικά, πολιτισμικά, γλωσσικά και ιδιάζοντα προβλήματα που προκύπτουν στο κείμενο.

3.4.1 Πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα

Σύμφωνα με το πρότυπο της Christiane Nord, τα πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα προκύπτουν από την σύγκριση των εξωκειμενικών παραγόντων όπως είναι ο πομπός του κειμένου, ο δέκτης, ο χρόνος, ο τόπος, η αιτία και η κειμενική λειτουργία και θεωρούνται τα πιο σημαντικά από τα μεταφραστικά προβλήματα, λόγω της ύπαρξής τους σε κάθε μεταφραστική διαδικασία, είναι γενικεύσιμα χωρίς να επηρεάζονται από τους γλωσσικούς και πολιτισμικούς συνδυασμούς κατά τη διάρκεια της μετάφρασης (Nord 2014, σελ. 148). Όπως αναφέρθηκε και στην ανάλυση του πακέτου μεταφραστικών οδηγιών, στο κείμενο της Άνγκελα Μέρκελ παρατηρείται ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση του κειμένου πηγή από το κείμενο στόχος. Ο χρόνος και ο τόπος πρόσληψης, όπως και το κοινό, η αιτία και η λειτουργία του κειμένου δεν μπορούν να εφαρμοστούν στο ελληνικό μετάφρασμα καθώς δεν υπάρχει αντιστοιχία. Ως τρόπος αντιμετώπισης μπορεί να θεωρηθεί η προσαρμογή, δηλαδή μέσα από αναγκαίες μετατοπίσεις να αναδιαμορφωθεί το κείμενο-πηγή προκειμένου να ταιριάζει στον πολιτισμό-στόχο, χωρίς όμως να χάνει τις πληροφορίες του το κείμενο. Δηλαδή το κείμενο στόχος, το ελληνικό μετάφρασμα, θα απευθύνεται σε ελληνικό κοινό, οπότε είναι απαραίτητη η προσαρμογή των πληροφοριών στην ελληνική πραγματικότητα. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω υποσημειώσεων, για επεξηγήσεις στοιχείων που δεν είναι γνώριμα στο πολιτισμό – στόχο. Αναφορικά με τον χρόνο και τον τόπο, λύση στο πρόβλημα της αναντιστοιχίας είναι να ενημερωθούν οι αναγνώστες ότι το κείμενο που έχει μεταφραστεί αφορά μια συγκεκριμένη τοποθεσία και μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή ώστε να μην υπάρχουν ασάφειες και παρανοήσεις.

3.4.2 Πολιτισμικά μεταφραστικά προβλήματα

Σύμφωνα με την προσέγγιση της Nord, κάθε πολιτισμός έχει δικές του συνήθειες, νόρμες και συμβάσεις. Τα πολιτισμικά μεταφραστικά προβλήματα δημιουργούνται, λόγω αυτών των συμβάσεων που διέπουν τις λεκτικές κι μη συμπεριφορές των δυο προς μετάφραση γλωσσών – πολιτισμών (Nord 2014, σελ. 149-150). Τα προβλήματα αυτά μπορεί να είναι συμβολισμοί, έννοιες, ακόμα και λέξεις που δεν έχουν ανταπόκριση και ισοδυναμία από τον πολιτισμό της μιας γλώσσας στον πολιτισμό της άλλης με αποτέλεσμα να δημιουργούν σύγχυση. Ο πιο συνηθισμένος τρόπος επίλυσης

των πολιτισμικών μεταφραστικών προβλημάτων είναι η προσαρμογή ή και η επεξήγηση των όρων. Ως προς την κοινοβουλευτική ομιλία της Καγκελαρίου, ένα από τα βασικότερα πολιτισμικά προβλήματα είναι η ύπαρξη εννοιών που δεν έχουν την ίδια σημασία και ίδια βαρύτητα στη γλώσσα στόχο, που είναι τα ελληνικά. Ένα παράδειγμα του συγκεκριμένου προβλήματος είναι ο όρος Γερμανικός Συνασπισμός, καθώς για τον γερμανικό λαό έχει τελείως διαφορετική σημασία σε σχέση με τον ελληνικό λαό. Για τους Γερμανούς πολίτες, ο συνασπισμός είναι η σύμπραξη των δύο μεγαλύτερων κομμάτων της Γερμανίας, ακόμα και αντίθετων ιδεολογικών απόψεων, όπως είναι η Χριστιανοδημοκρατική Ένωση και το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SPD). Κάτι τέτοιο στη γερμανική πραγματικότητα είναι σύνηθες και είναι θέμα μέγιστης σημασίας η σύναψη ενός τέτοιου συνασπισμού, με αποτέλεσμα ο γερμανικός λαός να το αντιλαμβάνεται άμεσα χωρίς κάποια παρανόηση και να το θεωρεί δεδομένο. Αντίθετα, στην ελληνική πραγματικότητα η έννοια συνασπισμός, είναι συνυφασμένη κυρίως με την συνεργασία και την ενσωμάτωση πολλών μικρών ομοϊδεατών κομμάτων με σκοπό τη διεκδίκηση θέσης στο Κοινοβούλιο, όπως για παράδειγμα το αριστερό ελληνικό κόμμα ΣΥ.ΡΙΖ.Α., το οποίο σημαίνει Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.-Προοδευτική Συμμαχία) και είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα συνασπισμού. Ακόμη μια πολιτισμική διαφορά είναι η απόδοση εννοιών, οι οποίες δεν έχουν καμία αντιστοιχία στο ελληνικό πολιτισμικό σκηνικό, όπως είναι η έννοια „Datenethikkommission“, η οποία μεταφράζεται ως «Επιτροπή Δεοντολογίας Δεδομένων», μια επιτροπή που δεν υπάρχει αντίστοιχη στην ελληνική πραγματικότητα και αφορά συγκεκριμένα το γερμανικό κοινό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται κατά λέξη μετάφραση και καθίσταται απαραίτητη η προσθήκη επεξήγησης ώστε το κοινό στόχος να αντιλαμβάνεται τι ακριβώς αφορά, ξεκάθαρα και χωρίς την πιθανότητα σύγχυσης. Ο όρος Ομοσπονδιακός, είναι μια πολύ σημαντική πολιτισμική διαφορά την οποία πιθανότατα ένας Έλληνας αναγνώστης να μην μπορεί να αναγνωρίσει, αφού δεν είναι εξοικειωμένος με την έννοια του ομοσπονδιακού κράτους, άρα θεωρείται απαραίτητη η παράθεση επεξήγησης, ώστε να μπορέσει να κατανοήσει αυτή τη συνθήκη.

3.4.3 Γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα

Μεταφραστικά προβλήματα μπορούν να προκύψουν, επίσης και από δομικές διαφορές στο λεξιλόγιο, τη σύνταξη, και τα υπερτεμαχιακά στοιχεία δυο γλωσσών. Τα γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα μπορούν να παρουσιαστούν σε περιπτώσεις, όπου υπάρχουν περισσότεροι από ένας ισοδύναμοι όροι για έναν όρο της γλώσσας αφετηρίας (Nord 2014, σελ. 150). Στην ομιλία της Καγκελαρίου, παρουσιάστηκαν πολλές τέτοιες περιπτώσεις όπου, μια λέξη από το πρωτότυπο είχε πολλές σημασίες στην γλώσσα προορισμού με αποτέλεσμα να πρέπει να γίνει επεξεργασία του συγκείμενου για να επιτευχθεί στοχευμένη ισοδυναμία. Παραδείγματα αυτού του μεταφραστικού προβλήματος, είναι η λέξη „Auseinandersetzungen” , η οποία μάλιστα έχει διάφορες έννοιες όπως προστριβή, διαφωνία, ανάλυση κλπ., μερικές ακόμα γερμανικές λέξεις από το κείμενο που μπορούν να αποδοθούν με πολλούς τρόπους στην ελληνική είναι: η λέξη „Frage” που αποδίδεται ως ερώτηση, ζήτημα, θέμα, η λέξη „Land” με την απόδοση της χώρας υπαίθρου, εξοχής και κρατιδίου, η λέξη „Kern” με την απόδοση του πυρήνα, κέντρο, ουσία, σπόρος. Για την επίλυση αυτού του μεταφραστικού ζητήματος, είναι σημαντικό να γίνεται πολύ προσεκτική έρευνα από τον μεταφραστή στις πηγές του, δηλαδή στα λεξικά, σε παράλληλα κείμενα καθώς επίσης και κατανόηση του συγκείμενου ώστε να επιλεγεί η καταλληλότερη απόδοση.

Όπως επίσης στα γλωσσικά προβλήματα συγκαταλέγονται και οι σύνθετες λέξεις της γερμανικής γλώσσας. Στη γερμανική γλώσσα η σύνθεση των λέξεων και των νοημάτων σε μια μόνο λέξη είναι κάτι σύνηθες και παγιωμένο, όπως οι λέξεις „Grundfreibetrag”, το οποίο στα ελληνικά σημαίνει βασικό αφορολόγητο ποσό, „Mitgliedstaaten”, όπου μεταφράζεται ως κράτη μέλη και η λέξη „Auseinandersetzungen” είναι μερικά παραδείγματα του κειμένου από αυτό το φαινόμενο. Από την άλλη πλευρά, στην ελληνική γλώσσα αυτό γίνεται σε πολύ μικρότερη κλίμακα, με αποτέλεσμα να δυσκολεύει αρκετά την μεταφραστική διαδικασία. Για το συγκεκριμένο μεταφραστικό πρόβλημα η λύση μπορεί να βρεθεί μέσα από την εφαρμογή μεταφραστικών τεχνικών όπως είναι η μετατροπή, η μετάταξη, η περίφραση ή η απλοποίηση. Στα συγκεκριμένα παραδείγματα αλλά και γενικότερα στις σύνθετες λέξεις μέσα στο κείμενο, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την μετάφραση τους προς την ελληνική ήταν η περίφραση, αφού η ελληνική γλώσσα είναι πιο περιφραστική σε σχέση με τη γερμανική.

3.4.4 Ιδιάζοντα μεταφραστικά προβλήματα

Κάποια μεταφραστικά προβλήματα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με ένα συγκεκριμένο κείμενο – πηγή, τα οποία μπορεί να περιέχουν σχήματα λόγου, νεολογισμούς, λογοπαίγνια κλπ. Επειδή όμως αυτά τα προβλήματα είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το εκάστοτε κείμενο, δεν υπάρχει συγκεκριμένη αντιμετώπισή τους, και είναι υποχρέωση του μεταφραστή να δράσει αναλόγως ώστε να βρει την καταλληλότερη λύση (Nord 2014, σελ.152). Μέσα σε αυτά τα προβλήματα συγκαταλέγονται και τα υφολογικά χαρακτηριστικά. Μέσα στο κείμενο το ύφος παρουσιάζει ιδιαιτερότητες. Αρχικά λόγω της πολιτικής του φύσης το ύφος είναι τυπικό, το λεξιλόγιο είναι επίσημο.

Στο κείμενο εντοπίζονται συγκεκριμένα ρητορικά σχήματα προς επίτευξη του κειμενικού στόχου, για παράδειγμα η επανάληψη λέξεων, όπως στο συγκεκριμένο σημείο στο κείμενο „um unsere Zukunft, um Deutschlands Zukunft um die Europas Zukunft“ επαναλαμβάνει την λέξη μέλλον θέλοντας να δείξει την σημασία των μέτρων και των αποφάσεων στο μέλλον όλων. Αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να μην παραληφθεί από τον μεταφραστή, καθώς είναι σημαντικό να φανεί αυτή η έντονη επανάληψη της λέξης «μέλλον». Στο μετάφρασμα αυτό το εκφραστικό μέσο έχει αποδοθεί ως «Επειδή πρόκειται για το μέλλον μας, για το μέλλον της Γερμανίας, για το μέλλον της Ευρώπης. Αφορά το μέλλον της Γερμανίας και της Ευρώπης ως παράγοντες του κόσμου.». Άλλη μια ιδιαιτερότητα είναι το συμβολικό κλιμακωτό τρίπτυχο „Menschen, Instituten und Staaten“, που παρουσιάζει την σημασία και των τριών μερών δηλαδή του ανθρώπου, των θεσμών και του κράτους στην υλοποίηση των στόχων όλων των χωρών.

Άλλα υφολογικά χαρακτηριστικά του πολιτικού λόγου είναι τα ρητορικά ερωτήματα, „Wo müssen wir effizienter werden? Wo müssen wir besser werden? Wo müssen wir schneller werden?“ τα οποία στα ελληνικά διατηρήθηκαν ως ερωτηματικές προτάσεις «Πού πρέπει να είμαστε πιο αποτελεσματικοί; Πού πρέπει να βελτιωθούμε; Πού πρέπει να γίνουμε γρηγορότεροι;». Αυτά τα ερωτήματα διατυπώνονται από τον πομπό, όχι για να απαντηθούν από τον ίδιο τον πομπό ή τους ακροατές, αλλά για να προβληματίσει το ακροατήριο. Στη παρούσα ομιλία, στόχος της Καγκελαρίου είναι οι βουλευτές να προβληματιστούν, αλλά και να δώσουν προσοχή σε όσα έχει να πει

παρακάτω και να τη στηρίξουν. Ακόμη ένα είναι η έμφαση, „die uns wirklich hoffnungsvoll stimmen, die niedrigste Arbeitslosigkeit seit der deutschen Einheit“ εδώ με το εμφατικό „wirklich“, το οποίο αποδίδεται ως πραγματικά, η Καγκελάριος δίνει έμφαση στην πρόοδο που έχει γίνει στην κατάσταση της ανεργίας στη Γερμανία.

Σε όλες αυτές τις ιδιαιτερότητες ο μεταφραστής πρέπει να δράσει αναλόγως, ώστε να πετύχει τους σκοπούς, όπου και ο ομιλητής θέλει να πετύχει. Τελειώνοντας, ένα τελευταίο υφολογικό στοιχείο είναι, η παρουσία εκφραστικού μέσου, το οποίο είναι η αναδίπλωση, στο σημείο του κειμένου „ist mitnichten ein europäisches Problem allein. Es ist ein globales Problem“, το οποίο έχει την απόδοση «η μετανάστευση δεν είναι μόνο ευρωπαϊκό πρόβλημα. Είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα». Όλα τα προαναφερθέντα εκφραστικά μέσα είναι απαραίτητο να παραμείνουν, καθώς και τα τρία αποτελούν σημαντικά υφολογικά στοιχεία του κειμένου.

4. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά μέσα από την παραπάνω ανάλυση μπορεί να γίνει αντιληπτό, ότι ο μεταφραστής δεν έχει μόνο ως καθήκον την απλή μεταφορά λέξεων και φράσεων από μια γλώσσα σε μια άλλη, αλλά είναι υπεύθυνος να αναγνωρίζει τα πολιτιστικά, γλωσσολογικά, υφολογικά και κοινωνικά στοιχεία, τα οποία είναι αλληλένδετα με την γλώσσα του κειμένου προκειμένου να αποδώσει την σωστή μορφή και έννοια μιας λέξης από ένα γλωσσικό σύστημα σε κάποιο άλλο. Η μεταφραστική διαδικασία, είναι μια χρονοβόρα και γεμάτη δυσκολίες διαδικασία, η οποία, όμως, μπορεί να επιτευχθεί με μεγαλύτερη ευκολία όταν ο μεταφραστής είναι άρτια καταρτισμένος και ως προς τις δυο γλώσσες τις οποίες είναι υπεύθυνος να μεταφράσει αλλά και ως προς τις τεχνικές και τα βήματα που θα τον οδηγήσουν στη σωστή απόδοση των νοημάτων του μεταφράσματος. Το πρωτότυπο κείμενο, ο σκοπός, ο συγγραφέας, η περίσταση είναι στοιχεία που καθοδηγούν τον μεταφραστή σε λεξιλογικές, πραγματολογικές, γλωσσικές, σημασιολογικές επιλογές οι οποίες επηρεάζουν, αν όχι καθορίζουν, την πιστότητα του ύφους που θα έχει το μετάφρασμα, σύμφωνα πάντοτε με το μεταφερόμενο μήνυμα και το κοινό στο οποίο αυτό απευθύνεται. Στόχος του θα πρέπει να είναι πάντα να δημιουργήσει από την αρχή ένα κείμενο που θα ενέχει το μεταφερόμενο μήνυμα και να καταφέρει να το μεταδώσει στον αποδέκτη έχοντας επιτύχει τον σκοπό επικοινωνίας του πομπού.

Βιβλιογραφία

Πρωτογενής Βιβλιογραφία

- Rede von Bundeskanzlerin Merkel. (n.d.). Retrieved January 29, 2021, from <https://www.bundeskanzlerin.de/bkin-de/aktuelles/rede-von-bundeskanzlerin-merkel-1512672>

Δευτερογενής Βιβλιογραφία

Έντυπη

- Κελάνδριας, Π. Ι. (2016). ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - Σχεδιασμός του μαθήματος μετάφρασης, στο Λειτουργική Διδακτική της Μετάφρασης (σελ. 131-160). Αθήνα: Δίαυλος.
- Nord, C. (2014). Η Μετάφραση ως Στοχευμένη Δραστηριότητα - Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Δίαυλος

Ηλεκτρονική

- Γραμμενίδης, Σ., Δημητρούλια, Ξ., Κουρδής, Ε., Λουπάκη, Ε., & Φλώρος, Γ. (2015). Μετάφραση και Μεταφρασεολογία. doi:<http://hdl.handle.net/11419/3899>
- Γραμμενίδης, Σ., Δημητρούλια, Ξ., Κουρδής, Ε., Λουπάκη, Ε., & Φλώρος, Γ. (2015). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης*. Αθήνα: Κάλλιπος. <http://hdl.handle.net/11419/3901>

Ιστογραφία

Ελληνική

- Διοργανωτικό Εγχειρίδιο Σύνταξης Κειμένων (2019, Φεβρουάριος 28) Οδηγίες για την παρουσίαση των κειμένων. Retrieved January 29, 2021, from <https://publications.europa.eu/code/el/el-4100000.htm>
- Schooltime.gr, N. (2018, November 21). Μακροπερίοδος - Μικροπερίοδος (βραχυπερίοδος) λόγος, Νεοελληνική Γλώσσα/Εκθεση Γ' Λυκείου. Retrieved January 29, 2021, from <https://www.schooltime.gr/2018/11/21/makroperiodos-mikroperiodos-braxiperiodos-logos-neoelliki-glossa-ekthesi-g-likeiou/>
- Παπαδοπούλου, Ό. (2017). Γλωσσολογία και μετάφραση: Η αναγκαιότητα υφολογικής προσέγγισης του πρωτοτύπου. *Γλωσσολογία και μετάφραση: Η αναγκαιότητα υφολογικής προσέγγισης του πρωτοτύπου*. Retrieved January 29, 2021, from <https://blog.peempip.gr/stylistics-source-text/>

ΠΗΓΕΣ

Einkommensteuer (Deutschland). (2021, January 02). Retrieved January 26, 2021, from [https://de.wikipedia.org/wiki/Einkommensteuer_\(Deutschland\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Einkommensteuer_(Deutschland))

Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Individual income tax rate) - ορισμός. (2020, June 09). Retrieved January 26, 2021, from <https://www.euretirio.com/foros-eisodimatos/>

Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση. (2018, March 03). Retrieved January 30, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM%3Axy0026&from=EL>

Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας: μια φιλόδοξη πρωτοβουλία, η επιτυχία της οποίας εξαρτάται από τη συνεχή δέσμευση της ΕΕ, των κυβερνήσεων και των επιχειρήσεων. (n.d.). Retrieved January 27, 2021, from

<https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/digitising-eu-industry-19-2020/el/index.html>

(www.dw.com), D. (n.d.). Η Γερμανία προωθεί την ψηφιακή δημοκρατία: DW: 17.05.2020. Retrieved January 27, 2021, from <https://www.dw.com/el/%CE%B7-%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%89%CE%B8%CE%B5%CE%AF-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%B1/a-53467909>

Γερμανία: Ο μέσος μισθός ανάλογα με το επάγγελμα, την περιοχή και τις σπουδές - Λίστα. (2018, September 06). Retrieved January 27, 2021, from <http://www.allesgr.de/immigrants/tips/116872/germania-o-mesos-misthos-analoga-me-to-epangelma-tin-periochi-ke-tis-spoudes-lista.html>

Lex Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (n.d.). Retrieved January 27, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/nato.html?locale=el>

Schäfer, P. (n.d.). Definition: Daseinsvorsorge. Retrieved January 27, 2021, from <https://wirtschaftslexikon.gabler.de/definition/daseinsvorsorge-28469>

Koukouli, E. (2019, September 26). Τι είναι το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT). Retrieved January 27, 2021, from <https://studycare.gr/ti-einai-to-diadiktyo-ton-pragmaton-iot/>

Datenethikkommission. (2021, January 14). Retrieved January 27, 2021, from <https://de.wikipedia.org/wiki/Datenethikkommission>

Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια. (n.d.). Retrieved January 27, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM%3A4309179&from=EN>

Lex Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (n.d.). Retrieved January 27, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/nato.html?locale=el>

